

STOP TORTURE MEDIA BRIEFING

ทรมานใน พ.ศ. 2557

30 ปีของคำสัญญาที่ว่างเปล่า

AMNESTY
INTERNATIONAL

พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2557

Amnesty International Publications

International Secretariat

Peter Benenson House

1 Easton Street

London WC1X 0DW

United Kingdom

www.amnesty.org

© Amnesty International Publications 2014

Index: ACT 40/004/2014

ภาษาเดิม: อังกฤษ

ตีพิมพ์ที่สำนักเลขาธิการสากล แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

สหราชอาณาจักร

สงวนลิขสิทธิ์ สิ่งพิมพ์ฉบับนี้ลิขสิทธิ์ แต่อาจนำไปตีพิมพ์ซ้ำด้วยวิธีการใด ๆ โดยไม่มีค่าธรรมเนียม หากเป็นไปได้ เพื่อการกระตุ้น วรรณคดี และการให้ความรู้ แต่ไม่ใช่การนำไปขายต่อ ผู้ทรงสิทธิร้องขอว่าในการนำไปใช้ประโยชน์ดังกล่าว ให้แจ้งกลับมาให้ทราบด้วย เพื่อประเมินผลกระทบ ในการนำไปทำสำเนาด้วยวิธีการใด ๆ หรือการนำเนื้อหาบางส่วนไปใช้ในสิ่งพิมพ์ฉบับอื่น หรือกรณีที่ต้องการแปล หรือดัดแปลง ให้เขียนจดหมายขออนุญาตล่วงหน้าจากผู้จัดพิมพ์เสียก่อน และอาจมีการเรียกค่าธรรมเนียม ในการขออนุญาตจัดพิมพ์ กรุณาติดต่อที่

copyright@amnesty.org

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเป็นขบวนการระดับโลกที่มีผู้สนับสนุน สมาชิก และนักเคลื่อนไหวกว่าสามล้านคนในกว่า 150 ประเทศและดินแดน ที่พยายามรณรงค์เพื่อยุติการละเมิดสิทธิมนุษยชนร้ายแรง

เรามีวิสัยทัศน์ที่ทุกคนได้รับสิทธิทุกประการตามที่กำหนดไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศอื่น ๆ

เราเป็นหน่วยงานอิสระไม่ขึ้นกับรัฐบาล อุดมการณ์ทางการเมือง ไม่มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจหรือศาสนา และได้รับการสนับสนุนจากค่าสมาชิกและการบริจาค

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

สารบัญ

1. ความขัดแย้งร้ายแรงสุดของมนุษยชาติ วิกฤตระดับโลกของความป่าเถื่อน ความล้มเหลว และความกลัว	2
2. การทรมาน – การละเมิดสิทธิมนุษยชนและอาชญากรรม	5
3. ขอบเขตการทรมานระดับโลก	6
4. ใครที่มีความเสี่ยง?	7
5. การทรมานเกิดขึ้นเมื่อใด และเหตุใดจึงเกิดขึ้น?	8
6. การรณรงค์ระดับโลก – ยุติการทรมาน	10
7. ทางออกที่สำคัญ – มาตรการป้องกัน	11
8. ประเทศที่เป็นเป้าหมายการรณรงค์	14
9. วิธีการทรมาน	20
10. อุปกรณ์การทรมานในระหว่างการควบคุมตัว	23
11. ภาพรวมในระดับภูมิภาค	24
ภาพรวมของแอฟริกา	24
ภาพรวมทวีปอเมริกา	27
ภาพรวมของเอเชียแปซิฟิก	30
ภาพรวมของยุโรปและเอเชียกลาง	33
ภาพรวมของตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ	37
12. ภาคผนวก: กรอบกฎหมายโดยภาพรวม	41
13. ภาคผนวก: นิยามและคำศัพท์ต่าง ๆ	46

ภาพรวมของ 30 ปีนับแต่มีอนุสัญญาต่อต้านการทรมานแห่งสหประชาชาติ

“ไม่ควรมีใครตกเป็นเหยื่อของการทรมานหรือการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี” ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ข้อ 5

1. ความฉ้อฉลร้ายแรงสุดของมนุษยชาติ วิกฤตระดับโลกของความป่าเถื่อน ความล้มเหลว และความกลัว

อาร์มภทของซาลิล เช็ตตี (Salil Shetty) เลขาธิการแอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนล

การช็อตด้วยไฟฟ้า การทรมาน การข่มขืนกระทำชำเรา การทำให้อับอาย การจำลองการประหารชีวิต การเผา การบังคับให้อดนอน การทรมานด้วยน้ำ การบังคับให้อยู่ในที่ที่ไม่สบายเป็นเวลานาน การใช้คีมหนีบ การใช้ยา และการใช้สุนัข

ถ้อยคำเหล่านี้ทำให้เราฝันร้าย แต่ทุกวันและในทุกภูมิภาคของโลก ความน่าสะพรึงกลัวอย่างสุดจะจินตนาการเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับผู้ชาย ผู้หญิง และเด็กจำนวนมาก

การทรมานเป็นสิ่งเลวร้าย ป่าเถื่อน และไร้มนุษยธรรม ไม่มีความชอบธรรมใดๆ เป็นสิ่งที่ผิด และเป็นเหมือนยาพิษต่อหลักนิติธรรม ทำให้ความหวาดกลัวเข้ามาทดแทนหลักนิติธรรม ไม่มีใครปลอดภัยหากรัฐบาลปล่อยให้มีการใช้การทรมาน

รัฐบาลประเทศต่าง ๆ ในโลกตระหนักถึงความจริงขั้นพื้นฐานเหล่านี้ โดยหลังความโหดร้ายในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง พวกเขาจึงให้การรับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights) ในปี 2491 ซึ่งครอบคลุมสิทธิพื้นฐานของคนทุกคน ในทุกแห่งหน ทั้งนี้ เพื่อให้มีชีวิตที่ปลอดภัยจากการทรมาน ปลอดภัยจากความทารุณโหดร้าย

สิทธิดังกล่าวซึ่งเป็นหัวใจของมนุษยชาติ ยังได้รับการรับรองในความตกลงระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันตามกฎหมาย โดยกำหนดเป็นข้อห้ามอย่างชัดเจนและอย่างสัมบูรณ์เพื่อต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย ดังที่ปรากฏในกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง พ.ศ. 2509 (International Covenant on Civil and Political Rights - ICCPR)

เมื่อ 30 ปีที่แล้ว ความก้าวร้าวดังกล่าวยังเข้มข้นยิ่งขึ้นจากการประกาศใช้อนุสัญญาต่อต้านการทรมานแห่งสหประชาชาติ (UN Convention Against Torture) อนุสัญญาฉบับนี้นับเป็นก้าวที่สำคัญอย่างยิ่ง โดยเสนอขั้นตอนอย่างเป็นทางการเพื่อให้เกิดการยุติการทรมานในระดับโลกอย่างจริงจัง มีการกำหนดมาตรการ กำหนดกฎหมายเป็นการเฉพาะเพื่อป้องกันการทรมาน ลงโทษผู้กระทำผิด และประกันให้เกิดความยุติธรรมและการเยียวยาต่อผู้เสียหาย มาตรการเหล่านี้ไม่เพียงมุ่งยุติการทรมานและการ

ปฏิบัติที่โหดร้ายในระดับประเทศเท่านั้น แต่ยิ่งเพื่อประกันว่าจะไม่มีการเนรเทศบุคคลเพื่อไปรับการทรมานในประเทศอื่น และจะไม่ปล่อยให้ผู้กระทำผิดลอยนวล

ผู้ทำการทรมานถือได้ว่าเป็นอาชญากรระหว่างประเทศ โดยมีการกำหนดกรอบกฎหมายระหว่างประเทศที่เข้มแข็ง 155 ประเทศได้เข้าร่วมเป็นรัฐภาคีต่ออนุสัญญาแห่งสหประชาชาติฉบับนี้ ซึ่งนับเป็นความก้าวหน้าอย่างแท้จริงและมีความหมาย

แต่รัฐบาลหลายแห่งยังคงปฏิเสธความรับผิดชอบของตนเอง สามทศวรรษหลังจากมีอนุสัญญาฉบับนี้ และกว่า 65 ปีหลังจากมีปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน การทรมานยังคงเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง และยังคงขยายตัวต่อไป

ความแพร่หลายของการทรมานในปัจจุบันเผยให้เห็นช่องว่างอันไพศาลระหว่างสิ่งที่รัฐบาลทำเมื่อ 30 ปีที่แล้ว กับสิ่งที่รัฐบาลทำในปัจจุบัน

ในช่วงห้าปีที่ผ่านมา แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลรายงานข้อมูลเกี่ยวกับการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายใน 141 ประเทศ และจากทุกภูมิภาคของโลก แม้ในบางประเทศ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลอาจเก็บข้อมูลการทรมานที่เกิดขึ้นได้เพียงไม่กี่กรณีและเป็นกรณียกเว้น แต่ในหลายประเทศมีการทรมานอย่างสม่ำเสมอและเป็นระบบ แต่การทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายที่เกิดขึ้นแม้เพียงครั้งเดียวก็เป็นสิ่งที่ไม่อาจยอมรับได้อย่างสิ้นเชิง

ตัวเลขดังกล่าวสะท้อนให้เห็นความร้ายแรงของปัญหา แต่ก็เป็นตัวเลขจากข้อมูลเท่าที่เราหาได้ ซึ่งอาจไม่ได้สะท้อนให้เห็นความรุนแรงทั้งหมดของการทรมานในโลก ทั้งยังอาจไม่สามารถบรรยายถึงสภาพการณ์ที่น่ารังเกียจของการทรมาน หรือต้นทุนที่แท้จริงที่สูญเสียไป รวมทั้งชีวิตที่ถูกทำลาย

การทรมานเป็นเครื่องมือที่มักถูกนำมาใช้เพื่อกดขี่ปราบปราม โดยไม่จำกัดเฉพาะผู้ปกครองที่ทรราชและเผด็จการเท่านั้น แม้ว่าจะบอบการปกครองเช่นนั้นมักนิยมใช้เครื่องมือดังกล่าว และไม่ใช่เป็นเครื่องมือเฉพาะสำหรับตำรวจลับ ในขณะที่รัฐหลายแห่งประกาศข้อห้ามเป็นสากลอย่างจริงจังและดำเนินการที่สำคัญในการต่อต้านการทรมาน แต่รัฐที่มีระบอบปกครองหลากหลายและมาจากทุกทวีปก็ยังคงให้ความร่วมมือเพื่อเอื้อให้เกิดความอึดอัดร้ายแรงสุดต่อมนุษยชาติ ทั้งการใช้การทรมานเพื่อรีดข้อมูล บังคับให้รับสารภาพ ปราบปรามเสียงที่เห็นต่าง หรือแม้แต่ใช้เป็นการลงโทษที่ทารุณโหดร้าย

เป็นที่น่าตกใจว่าจากการสำรวจความเห็นระดับโลกครั้งใหม่ซึ่งได้รับความสนับสนุนจากแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล พบว่า 30 ปีหลังจากมีอนุสัญญาแห่งสหประชาชาติฉบับนี้ เกือบครึ่งหนึ่งของประชากรโลกยังไม่รู้สึกว่าการละเมิดสิทธิที่โหดร้ายดังกล่าว

สิ่งเหล่านี้เป็นความล้มเหลวทางการเมืองครั้งสำคัญ และมีสภาพเลวร้ายและรุนแรงยิ่งขึ้นเนื่องจากการปฏิเสธว่าไม่มีการทรมานอยู่จริง ผู้สั่งการและผู้ทำการทรมานมักไม่ถูกนำตัวมาลงโทษ การทรมานมักเกิดขึ้นโดยผู้กระทำผิดลอยนวลพ้นผิด ปราศจากการสอบสวนและไม่มีการฟ้องคดีต่อใคร รัฐบาลได้กำหนด

กฎหมายห้ามการปฏิบัติที่ดูหมิ่นศักดิ์ศรีของมนุษย์เช่นนี้ และยอมรับความรู้สึกซึ่งขัดต่อการปฏิบัติเช่นนี้ในระดับโลก แต่รัฐบาลหลายแห่งยังคงใช้การทรมาน หรือสนับสนุนให้มีการทรมานเกิดขึ้น

แทนที่จะเคารพหลักนิติธรรมโดยมีนโยบายห้ามการทรมานอย่างสิ้นเชิง รัฐบาลยังคงโกหกประชาชนของตนเองและโลกอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ แทนที่จะประกันให้มีมาตรการป้องกันที่เป็นผลเพื่อคุ้มครองพลเรือนของตนเองจากการทรมาน รัฐบาลกลับปล่อยให้มีการทรมานเกิดขึ้นอย่างแพร่หลาย

การละเมิดสิทธิที่เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางและร้ายแรงเช่นนี้สะท้อนให้เห็นว่ามาตรการห้ามปรามในระดับโลกยังไม่เพียงพอ

ผลการสำรวจความเห็นในระดับโลกยังชี้ให้เห็นว่า ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการให้มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเพื่อต่อต้านการทรมาน โดยหลักเกณฑ์และมาตรการป้องกันเหล่านี้อาจช่วยป้องกัน และอาจทำให้สามารถยุติการทรมานได้อย่างสิ้นเชิง ต้องมีการแก้ปัญหาการปฏิบัติสองมาตรฐานเมื่อเกิดการทรมานขึ้น และต้องยุติการลายนวลพันผิด

กว่า 50 ปีที่ผ่านมา แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้พยายามต่อสู้เพื่อขจัดการปฏิบัติที่ชั่วร้ายมากที่สุดอย่างหนึ่งที่มนุษย์กระทำต่อมนุษย์ด้วยกันเอง เมื่อ 30 ปีที่แล้ว ขบวนการของเราได้เริ่มรณรงค์เพื่อให้มีการยุติการทรมานในระดับสากล และเป็นเหตุให้เกิดอนุสัญญาแห่งสหประชาชาติฉบับนี้ขึ้นมา ในปัจจุบันเรายังมีการรณรงค์ระดับโลกเพื่อยุติการทรมาน และเรียกร้องให้รัฐปฏิบัติตามคำสัญญาดังกล่าว

การรณรงค์ล่าสุดของเราเป็นการต่อสู้ที่ยาวนานเพื่อเรียกร้องให้ยุติการซ้อมทรมาน และเราจะสามารถยืนอยู่ขวางกั้นระหว่างฝ่ายที่ถูกทรมานและผู้ทำการทรมานได้ หากเราทุกคนตั้งแต่ผู้คนบนท้องถนนไปจนถึงประมุขของประเทศร่วมมือกัน

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลจะเคลื่อนไหวในระดับโลกเพื่อยุติการทรมานต่อไป โดยมีเป้าหมายเป็นรัฐบาล จะมีการประท้วงและเปิดเผยความทารุณโหดร้ายของการปฏิบัติที่ชั่วร้ายเช่นนี้ เราจะยื่นหยัดเคียงข้างผู้ที่ต่อต้านการทรมานอย่างกล้าหาญ เราจะร่วมมือกันแทรกแซงกรณีที่มีผู้คนถูกทรมาน เราจะผลักดันให้นายตัวผู้ทำการทรมานมาลงโทษ เหยื่อการทรมานรู้ดีว่าพวกเขาจะไม่ถูกลืมและไม่ถูกทิ้งให้โดดเดี่ยว

การต่อต้านการทรมานเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ของเรา เป็นมรดกของเรา และจนกว่าห้องที่ใช้ในการทรมานจะปิดตัวลง ภารกิจดังกล่าวยังเป็นอนาคตของเรา

2. การทรมาน — การละเมิดสิทธิมนุษยชนและอาชญากรรม

การทรมานเกิดขึ้นเมื่อบุคคลกระทำการให้อีกบุคคลหนึ่งได้รับความเจ็บปวดหรือทุกข์ทรมานอย่างสาหัส โดยมีความมุ่งประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือคำรับสารภาพ หรือเป็นการลงโทษ การคุกคามหรือการบังคับผู้อื่น ผู้กระทำผิดต้องเป็นเจ้าของพนักงาน หรือต้องเกิดจากการสั่งการหรือยินยอมของเจ้าพนักงานในระดับหนึ่ง

คำอธิบายดังกล่าว ซึ่งสรุปนิยามตามกฎหมายของการทรมานในอนุสัญญาต่อต้านการทรมานแห่งสหประชาชาติ สะท้อนถึงความเห็นร่วมกันของประชาคมโลกที่ปฏิเสธการกระทำที่มนุษย์คนหนึ่งกระทำต่อร่างกายและ/ หรือจิตใจของมนุษย์อีกคนหนึ่ง ทั้งนี้เป็นการจงใจก่อให้เกิดความเจ็บปวดสาหัส โดยความเจ็บปวดนั้นเป็นหนทางที่นำไปสู่ผลลัพธ์บางประการ และเปลี่ยนให้เหยื่อของการทรมานกลายเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่ง

จึงไม่น่าประหลาดใจที่สิทธิที่จะมีชีวิตโดยปลอดจากการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี น่าจะเป็นสิทธิมนุษยชนที่มีการรับรองอย่างเข้มแข็งมากที่สุดตามกฎหมายระหว่างประเทศ

พันธกรณีของรัฐตามกฎหมายระหว่างประเทศข้อนี้ไม่เปิดพื้นที่ยืดหยุ่นในการตีความได้เลย การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายเป็นสิ่งต้องห้ามในทุกกรณี ในทุกสถานที่ และกับทุกคน ข้อห้ามนี้ยังครอบคลุมช่วงที่มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินร้ายแรง เช่น การประกาศสงคราม ความไม่สงบภายในประเทศ และช่วงที่เกิดหายนะภัยทางธรรมชาติหรือที่เกิดจากน้ำมือมนุษย์ ให้การคุ้มครองแม้แต่บุคคลที่น่าหวาดกลัวมากที่สุด ได้แก่ ทหารที่เป็นข้าศึกของเรา และสายลับของฝ่ายตรงข้าม อาชญากรในคดีร้ายแรง และผู้ก่อการร้าย

ในแง่กฎหมาย ข้อห้ามโดมสัมบูรณ์ต่อการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่น ๆ เป็นสิ่งที่ “ไม่อาจลดทอนได้” กล่าวคือไม่อาจระงับใช้ได้แม้ในช่วงสถานการณ์ฉุกเฉิน ข้อห้ามนี้ได้รับการรับรองด้วยฉันทามติระดับสากลที่เข้มแข็ง และได้กลายเป็นหลักการหนึ่งของกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ ซึ่งมีผลบังคับใช้แม้แต่รัฐที่ไม่ได้เข้าร่วมเป็นภาคีกับสนธิสัญญาสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง

การปฏิบัติที่เป็นการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่น ๆ ยังเป็นอาชญากรรมตามกฎหมายระหว่างประเทศ โดยถือเป็นอาชญากรรมสงคราม ยกตัวอย่างเช่นตามอนุสัญญาเจนีวา (Geneva Conventions) ทั้งสี่ฉบับ (ซึ่งทุกประเทศในโลกให้สัตยาบันรับรอง) ในบางพฤติการณ์ การกระทำเหล่านี้อาจถึงขั้นเป็นอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ หรือเป็นการสังหารล้างเผ่าพันธุ์ ยกตัวอย่างเช่น ตามความหมายในธรรมนูญกรุงโรมว่าด้วยศาลอาญาระหว่างประเทศ (Rome Statute of the International Criminal Court)

แม้การทรมานเพียงครั้งเดียวก็ถือเป็นอาชญากรรมตามกฎหมายระหว่างประเทศ หมายความว่าสำหรับ 155 รัฐที่ให้สัตยาบันรับรองอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน รัฐบาลประเทศเหล่านี้ต้องกำหนด

กฎหมายเพื่อเอาผิดต่อการทรมาน ต้องมีการสอบสวนอย่างเต็มที่และอย่างไม่ลำเอียงเมื่อมีข้อร้องเรียนใด ๆ และต้องฟ้องร้องคดีต่อผู้กระทำผิดหากมีพยานหลักฐานมากเพียงพอ

เมื่อผู้ต้องสงสัยว่าทำการทรมานปรากฏตัวอยู่ในรัฐซึ่งเป็นภาคีกับอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน แม้ว่าการทรมานครั้งนั้นจะเกิดขึ้นในอีกประเทศหนึ่ง และแม้ว่าเป็นการทรมานที่เกิดขึ้นโดยพลเมืองของประเทศนั้นไม่มีส่วนร่วมเลย รัฐดังกล่าวก็ยังคงประกาศใช้ “เขตอำนาจศาลสากล” ของตนต่อความผิดดังกล่าว ต้องจัดให้มีการสอบสวนคดี ต้องจับกุมผู้ต้องสงสัยหากจำเป็น จากนั้นต้องส่งตัวเขาเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปยังอีกประเทศหนึ่งหรือศาลอีกแห่งหนึ่งเพื่อการฟ้องคดี หรือไม่เช่นนั้นก็ต้องฟ้องคดีต่อผู้ต้องสงสัยในประเทศของตนเอง

เหยื่อของการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายทุกคน รวมทั้งครอบครัวของผู้ที่ถูกทรมานจนเสียชีวิตย่อมมีสิทธิได้รับค่าชดเชย การฟื้นฟู ความเป็นธรรมและการเยียวยาในรูปแบบอื่น ๆ

30 ปีหลังจากมีอนุสัญญาแห่งสหประชาชาติฉบับนี้ ถือว่าเลยเวลาที่เราจะต้องประกันให้กฎหมายและมาตรฐานเหล่านี้ได้รับการปฏิบัติอย่างเต็มที่และในทุกแห่งหน

3. ขอบเขตการทรมานระดับโลก

เราไม่สามารถประเมินในเชิงสถิติอย่างรอบด้านและครบถ้วนเพื่อให้ทราบขอบเขตการทรมานที่เกิดขึ้นในโลก การทรมานเป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศ เป็นสิ่งที่สร้างความอับอายทางการเมืองและทางการทูต และเป็นการปฏิบัติมิชอบที่เกือบทุกรัฐบาลยอมรับว่าเป็นสิ่งผิดและมักส่งเสียงประณามหรือหาทางตอบโต้ เป็นเหตุให้การทรมานมักเกิดขึ้นอย่างเป็นความลับ รัฐบาลมักพยายามหาหนทางปฏิเสธหรือปกปิดการทรมาน มากกว่าจะทำการสอบสวนอย่างเป็นผลและอย่างโปร่งใส เมื่อมีข้อกล่าวหาและเพื่อฟ้องคดีต่อผู้กระทำผิด

ในเวลาเดียวกัน ในหลายประเทศมีการรายงานข้อมูลการทรมานน้อยกว่าความเป็นจริง เหยื่อจำนวนมากเป็นผู้ต้องสงสัย รวมทั้งคนที่แทบไม่มีโอกาสจะร้องเรียน หรือคนที่มักถูกลืมหรือถูกเพิกเฉยแม้จะพยายามร้องเรียนก็ตาม เหยื่อประเภทอื่น ๆ มักได้แก่ผู้ที่ไม่สามารถหรือหวาดกลัวที่จะร้องเรียนเมื่อเกิดการทรมานขึ้น และขาดความมั่นใจว่าจะมีการตอบสนองอย่างจริงจัง

เราไม่สามารถหาข้อมูลอย่างสมบูรณ์ในแต่ละประเทศได้ เราไม่สามารถระบุได้ว่ามีผู้ตกเป็นเหยื่อการทรมานจำนวนกี่คนในช่วงศตวรรษที่ผ่านมา หรือช่วงปีที่ผ่านมานี้ ข้อมูลเชิงสถิติเกี่ยวกับการทรมานจึงเป็นข้อมูลที่ต้องพิจารณาอย่างระมัดระวัง ไม่ว่าจะเป็นตัวเลขของประเทศที่มีรายงานว่ามีการทรมาน หรือการเพิ่มและลดของข้อกล่าวหาที่มีต่อประเทศนั้น ๆ

อย่างไรก็ดี จากหลักฐานและการทำงานวิจัยระดับโลกของแอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล ประกอบกับประสบการณ์กว่าห้าทศวรรษในการจัดทำข้อมูลและการรณรงค์เพื่อต่อต้านการทรมาน ทำให้พบว่า

ในช่วง 30 ปีหลังจากมีอนุสัญญาต่อต้านการทรมานแห่งสหประชาชาติ การทรมานยังเกิดขึ้นอย่างแพร่หลาย

ในช่วงห้าปีที่ผ่านมา แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลรายงานข้อมูลเกี่ยวกับการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายในอย่างน้อยสามในสี่ของประเทศต่าง ๆ ในโลก โดยในบางประเทศ การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายเกิดขึ้นเป็นครั้งคราว แต่ในหลายประเทศการทรมานมักเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

ระหว่างเดือนมกราคม 2552 - มีนาคม 2557 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้รับรายงานข้อมูลเกี่ยวกับการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายที่กระทำโดยเจ้าพนักงานของรัฐใน 141 ประเทศและจากทุกภูมิภาคในโลก โดยถือเป็นกรณีที่มีการแจ้งความหรือเท่าที่องค์การฯ จะหาข้อมูลได้ โดยอาจไม่สะท้อนถึงภาพรวมทั้งหมดของการทรมานทั่วโลก เนื่องจากข้อมูลเหล่านี้มีลักษณะเป็นการประเมินในชั้นต่ำ การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายที่เกิดขึ้นจริงน่าจะเลวร้ายกว่านี้มาก

4. ใครที่มีความเสี่ยง?

เมื่อรัฐบาลใช้หรืออนุญาตให้มีการทรมาน จะไม่มีใครปลอดภัย เกือบทุกคนมีสิทธิเป็นเหยื่อ ไม่ว่าจะอายุ เพศสภาพ ชาติพันธุ์ หรือการเมืองแบบใด โดยปรกติแล้วหน่วยงานของรัฐจะทำการทรมานก่อนและค่อยซักถามข้อมูลภายหลัง

อย่างไรก็ดี บุคคลบางคนและบางกลุ่มมีความเสี่ยงมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ในหลายประเทศ บุคคลถูกทรมานเพราะความเห็นทางการเมืองของตน หรือเพราะได้ใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ประชาชนที่เป็นกลุ่มศาสนาหรือเป็นชนชาติพันธุ์กลุ่มน้อย มีความเสี่ยงที่จะตกเป็นเป้าของการทรมานมากขึ้นสืบเนื่องจากอัตลักษณ์ของตนเอง ผู้ต้องสงสัยมักตกเป็นเหยื่อของการทรมาน สมาชิกกลุ่มติดอาวุธ ผู้ต้องสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับกรก่อการร้าย หรือผู้ที่ถือว่าเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงในประเทศก็มักมีความเสี่ยงอย่างมาก และมักจะตกเป็นเป้าของการทรมานเสมอ ดังที่เกิดขึ้นในหลายประเทศ

หลายคนถูกทรมานเพียงเพราะอยู่ในที่ที่ไม่เหมาะสมและในเวลาที่ไม่เหมาะสม เพียงเพราะเจ้าหน้าที่จับกุมตัวผิดคน หรือเพียงเพราะสร้างความขุ่นเคืองให้กับผู้มีอำนาจและผลประโยชน์ ทั้งในด้านการเงินหรือการเมือง โดยเป็นปัญหาที่แพร่หลายในประเทศที่มีการทุจริตอย่างกว้างขวาง

เหยื่อจำนวนมากมาจากกลุ่มที่เสียเปรียบทางสังคมอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นผู้หญิง เด็ก ชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ และโดยเฉพาะคนจน บุคคลเหล่านี้มักมีปัญหาในการเข้าถึงการเยียวยาหรือไม่สามารถเข้าถึงได้เลย อาจเป็นเพราะขาดความรู้ ไม่มีช่องทางติดต่อ หรือขาดเงินทุนที่จะทำการร้องเรียนเพื่อให้เอาผิดผู้ทำการทรมาน พวกเขาอาจพบว่าทางการมักไม่เชื่อถือข้อมูลของพวกเขา และอาจต้องเผชิญกับความทารุณเพิ่มเติมอีกหากพยายามร้องเรียน

เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อของการทรมานในหลายประเทศ เด็กที่ถูกตำรวจควบคุมตัวยังเสี่ยงที่จะถูกข่มขืนกระทำชำเรา และถูกกระทำด้วยการปฏิบัติมิชอบทางเพศรูปแบบอื่น ๆ ทั้งจากเจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้ถูกควบคุมตัวด้วยตนเอง

เราได้รับรายงานข้อมูลว่ามีการข่มขืนกระทำชำเราและการทำร้ายทางเพศต่อผู้หญิง ที่กระทำโดยเจ้าพนักงานของรัฐในหลายประเทศ ผู้หญิงอาจเข้าถึงการเยียวยาตามกฎหมายได้ยากกว่า และมักตกเป็นเหยื่อของกฎหมายที่เลือกปฏิบัติ ทำให้เกิดปัญหามากขึ้นในการนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ

ทั้งผู้หญิงและผู้ชายมักตกเป็นเหยื่อการทรมานที่มีสาเหตุมาจากเพศสภาพ โดยส่วนใหญ่จะเป็นผู้หญิง ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของการข่มขืนกระทำชำเราและความรุนแรงทางเพศแบบอื่น ๆ การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายในบางรูปแบบเกิดขึ้นเฉพาะกับผู้หญิง ไม่ว่าจะเป็นการบังคับให้ทำแท้ง การปฏิเสธไม่ให้ทำแท้ง การบังคับทำหมัน และการขลิบอวัยวะเพศหญิง นักโทษที่เป็นกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ ยังตกเป็นเป้าหมายของผู้ต้องขังที่มีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม ผู้ต้องขังที่เป็นกะเทยมักถูกควบคุมตัวในห้องขังร่วมกับบุคคลที่มีเพศตรงกับเพศกำเนิดของตน แต่ไม่ใช่เพศที่ตนเองต้องการเป็นผู้ต้องขังที่เป็นเลสเบียนและเกย์มักตกเป็นเป้าของความรุนแรงทางเพศมากกว่าผู้ต้องขังที่มีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม โดยผู้กระทำอาจเป็นผู้ต้องขัง/ผู้ถูกควบคุมตัว หรือเจ้าหน้าที่เรือนจำเอง

มาตรการต่อต้านการทรมานจึงต้องมีลักษณะที่สอดคล้องกับเพศสภาพและเหมาะสมกับเพศสภาพ รวมทั้งมีความละเอียดอ่อนและให้ครอบคลุมมาตรการเป็นการเฉพาะเพื่อป้องกันการคุ้มครองต่อกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ

5. การทรมานเกิดขึ้นเมื่อใด และเหตุใดจึงเกิดขึ้น?

เหตุผลสำคัญสองประการที่ทำให้เกิดการทรมานขึ้นได้แก่ รัฐบาลได้ประโยชน์จากการทรมาน หรือเชื่อว่าได้ประโยชน์ และการขาดความรับผิดชอบและวัฒนธรรมการลายนวลพินิจที่ตำรวจอยู่อย่างต่อเนื่อง เป็นเหตุให้ไม่สามารถนำตัวผู้ที่จะเมดิติทิมมนุษย์ชนร้ายแรงและกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศมาลงโทษ

ในหลายประเทศ การทรมานมักถูกใช้เพื่อก่อให้เกิดความเจ็บปวดต่อเหยื่อบางคน เพื่อสร้างความสะพรึงกลัวให้กับเหยื่อคนอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้ต้องสงสัยในคดีอาญา ผู้ที่เห็นต่างทางการเมืองหรือผู้ที่ถูกมองว่าเป็นศัตรู ทั้งนี้เพื่อทำให้พวกเขาหวาดกลัวไม่กล้ากระทำการใด ๆ ที่รัฐมองว่าเป็นการขัดต่อผลประโยชน์ของตน การทรมานมักถูกใช้เป็นทางลัดเพื่อวัด “คำรับสารภาพ” เพื่อบังคับให้เหยื่อลงนามในหนังสือบางอย่าง ประกอบกับการที่ศาลอาจสร้างทำเป็นมองไม่เห็น เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถหาทางลงโทษได้อย่างรวดเร็วและราบรื่น แม้ว่าจะไม่สามารถจับตัวผู้ร้ายที่แท้จริงมาได้ก็ตาม การทำให้ยับ

อายุ พฤติกรรมที่ตำรวจทำเป็นประจำ และการรีดไถเงินจากเหยื่อยังเป็นแรงจูงใจของการทรมานในหลายประเทศ

รัฐบาลในหลายพื้นที่ของโลกมักไม่ทำการสอบสวน ฟ้องคดี ไล่สวนคดี และลงโทษกรณีที่เกิดการทรมานซึ่งถือเป็นอาชญากรรมร้ายแรงตามกฎหมายอาญา แม้จะเกิดการสอบสวนขึ้นจริง แต่ก็มักหยุดชะงักลง ไม่มีประสิทธิภาพ หรือไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานสอบสวน เป็นเหตุให้มักไม่สามารถนำตัวผู้กระทำการทรมานมาลงโทษได้

อุปสรรคต่อการป้องกันการทรมาน ความรับผิดชอบและการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ยังเกิดจากการควบคุมตัวเหยื่อโดยไม่ให้ติดต่อกับโลกภายนอก มีการปฏิเสธไม่ให้เข้าถึงทนายความและศาลที่เป็นอิสระ โดยทันที พนักงานอัยการไม่ทำหน้าที่อย่างเต็มที่เพื่อควบคุมดูแลการสอบสวน หรือเป็นผลมาจากตราบาปทางสังคม ยกตัวอย่างเช่น หากเป็นกรณีที่เป็นกรณีที่มีการข่มขืนกระทำชำเรา ความกลัวที่จะถูกตอบโต้ อัตรากำลังที่ต่ำมากสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ถูกลงโทษ การไม่มีระบบรับเรื่องร้องเรียนและสอบสวนที่มีงบประมาณมากเพียงพอและเป็นอิสระ การนำความรู้สึกเป็นพวกพ้องเดียวกันไปใช้อย่างผิด ๆ และความพยายามปกปิดการปฏิบัติมิชอบของเจ้าพนักงานด้วยตนเอง หรืออาจเป็นผลมาจากการนิรโทษกรรมหรือให้อภัยโทษต่อผู้ทำการทรมาน หรือการขาดเจตจำนงทางการเมือง

บุคคลที่ถูกควบคุมตัวมีความเสี่ยงอย่างมากที่จะตกเป็นเหยื่อการทรมาน โดยเฉพาะเมื่อไม่มีมาตรการป้องกันที่ชัดเจนและเข้มแข็ง หรือมีแต่ไม่เพียงพอหรือไม่เป็นผล

การทรมานที่เกิดขึ้นในระหว่างการควบคุมตัวของตำรวจ ทั้งในช่วงก่อนตั้งข้อหาและในช่วงระหว่างรอการพิจารณาคดี มักมีรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ การทรมานอาจเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วภายหลังการจับกุม หรือระหว่างการจับกุม ด้วยเหตุดังกล่าวจึงต้องมีมาตรการป้องกันและมีการปฏิบัติตั้งแต่เบื้องต้นอย่างไรก็ดี เราได้รับรายงานข้อมูลการทรมานในทุกขั้นตอนที่บุคคลต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือฝ่ายความมั่นคง ตั้งแต่การถูกจับกุมตัวไปจนถึงการควบคุมตัวในเรือนจำ

การบังคับบุคคลให้สูญหายทำให้มีความเสี่ยงที่จะได้รับการทรมานมากขึ้น และโดยตัวของมันเองย่อมถือได้ว่าการบังคับบุคคลให้สูญหายเป็นการทรมานในรูปแบบหนึ่งสำหรับผู้ที่ถูกทำให้สูญหาย และเป็นการปฏิบัติที่โหดร้ายสำหรับครอบครัวเขา เช่นเดียวกับการทรมาน การบังคับบุคคลให้สูญหายเป็นข้อห้ามโดยสัมบูรณ์ตามกฎหมายระหว่างประเทศ

เรายังได้รับรายงานอย่างต่อเนื่องว่ามีบุคคลถูกควบคุมตัวในที่ลับหรือในศูนย์ควบคุมตัวลับ กรณีที่เป็นการควบคุมตัวในที่ลับทุกกรณีย่อมถือได้ว่าเป็นกรณีของการบังคับบุคคลให้สูญหาย

การควบคุมตัวโดยไม่ให้ติดต่อกับโลกภายนอก หรือ “incommunicado detention” มีส่วนสนับสนุนให้เกิดการทรมาน และถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือเป็นการทรมานอย่างหนึ่ง

ในกรณีที่ผู้กระทำการทารุณและปฏิบัติมิชอบเป็นบุคคลทั่วไป รัฐบาลมีพันธกรณีตามกฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศ ที่จะต้องประกันสิทธิของบุคคลทุกคนให้ปลอดภัยจากการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายโดยไม่มีข้อยกเว้น ซึ่งครอบคลุมถึงการคุ้มครองบุคคลไม่ให้เกิดการปฏิบัติมิชอบในลักษณะเดียวกันและมีความร้ายแรงแบบเดียวกัน และเกิดจากการกระทำของบุคคลทั่วไป จากกลุ่มหรือสถาบัน จึงถือได้ว่ารัฐบาลอาจจะเมิดต่อพันธกรณีระหว่างประเทศของตนเกี่ยวกับการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย กรณีที่ไม่ปฏิบัติตามตรวจสอบอย่างเหมาะสมเพื่อหาทางป้องกัน ฟ้องร้องคดี และลงโทษการกระทำอย่างเช่น ความรุนแรงในครอบครัว หรือการทำร้ายด้วยเหตุผลด้านเชื้อชาติ

การบังคับให้รัฐต้องรับผิดชอบหากเพิกเฉยปล่อยให้บุคคลกระทำการปฏิบัติโดยมิชอบ เป็นปัจจัยสำคัญในการคุ้มครองสิทธิของผู้หญิง เด็ก ชนกลุ่มน้อย กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ และบุคคลอื่นที่เผชิญกับการเลือกปฏิบัติ การเลือกปฏิบัติอย่างเป็นระบบยังเป็นเหตุให้เหยื่อไม่ได้รับการคุ้มครองและไม่ได้รับความสนับสนุนจากทางการ ในหลายประเทศไม่มีกฎหมายที่รับรองว่าความรุนแรงต่อผู้หญิงเป็นอาชญากรรม แต่แม้จะมีกฎหมายเช่นนั้นก็มักไม่มีการนำมาใช้เพื่อฟ้องคดีอย่างจริงจัง

ในหลายประเทศ หน่วยงานที่ไม่ใช่รัฐหลายแห่ง อย่างเช่น สมาชิกของพรรคการเมืองหรือกลุ่มติดอาวุธ มักเป็นผู้ทำการทรมาน

6. การรณรงค์ระดับโลก – ยุติการทรมาน

ในเดือนพฤษภาคม 2557 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเปิดตัวโครงการรณรงค์ระดับโลกเพื่อยุติการทรมาน เพื่อประกันว่าบุคคลทุกคนได้รับการคุ้มครองจากการทรมาน ในโอกาสครบรอบปีที่ 30 ของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานแห่งสหประชาชาติ ทางหน่วยงานซึ่งมีประสบการณ์ทำงานในเรื่องนี้กว่า 50 ปี ยืนยันว่ารัฐบาลต้องปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาและต้องเคารพกฎหมายระหว่างประเทศ และกระตุ้นให้ประชาชนเรียกร้องให้มีการยุติการทรมาน

การรณรงค์ครั้งนี้ให้ความสำคัญกับการควบคุมตัวของรัฐในประเทศต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในระบบยุติธรรมทางอาญาแบบปกติ ซึ่งบุคคลถูกควบคุมตัวโดยทหาร ตำรวจ กองกำลังพิเศษ หน่วยลับทางราชการ ช่วงที่มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ระเบียบหรือข้อบัญญัติ และการควบคุมตัวในที่ลับหรือสถานที่ที่ไม่เป็นทางการ ซึ่งทำให้ความเสี่ยงต่อการทรมานเพิ่มขึ้นอย่างมาก การรณรงค์ครั้งนี้ไม่ครอบคลุมการทรมานที่ผู้กระทำไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ หรือเป็นการปฏิบัติที่โหดร้ายอันเนื่องมาจากการควบคุมตัวของเจ้าหน้าที่รัฐ อย่างเช่น การใช้กำลังเกินกว่าเหตุต่อผู้ชุมนุมประท้วง แม้ว่าแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลจะยังคงทำงานอย่างเข้มแข็งต่อการละเมิดสิทธิเหล่านี้เช่นกัน แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลจะรณรงค์ในบรรดาสมาชิกทั่ว

โลกในห้าประเทศ ได้แก่ โมร็อกโก อุซเบกิสถาน ไนจีเรีย เม็กซิโก และฟิลิปปินส์

แอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนลพยายามส่งเสริมให้มีการกำหนดและปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการทรมานที่เป็นผล โดยถือเป็นหนทางสู่การเปลี่ยนแปลง เมื่อมีมาตรการป้องกันที่เป็นผลแล้ว ประชาชนย่อมได้รับการคุ้มครอง แต่หากไม่มีการนำมาตราการป้องกันมาปฏิบัติ ย่อมเป็นเหตุให้เกิดการทรมานขึ้นได้

7. ทางออกที่สำคัญ – มาตรการป้องกัน

รัฐบาลต้องกำหนดและปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการทรมานที่เป็นผลและอย่างจริงจัง มาตรการป้องกันเหล่านี้เป็นการแก้ปัญหาที่สำคัญ โดยหากมีการนำมาปฏิบัติอย่างเป็นผล ย่อมทำให้ข้อมูลเกี่ยวกับการทรมานลดลงอย่างมาก มาตรการป้องกันที่จำเป็น ได้แก่

ระหว่างการจับกุม

- การจับกุมต้องกระทำโดยเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจและด้วยเหตุผลที่เหมาะสมเท่านั้น
- บุคคลได้รับแจ้งถึงเหตุผลของการถูกจับกุมและสิทธิของตนเอง
- ผู้ถูกจับกุมมีสิทธิแจ้งให้ครอบครัวและบุคคลอื่นได้ทราบ
- ป้องกันการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายในระหว่างการส่งตัวผู้ถูกควบคุมตัว รวมทั้งระหว่างการส่งตัวจากที่ควบคุมตัวแห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่ง หรือจากที่ควบคุมตัวไปยังศาล
- ต้องมีการจัดทำบันทึกการจับกุมอย่างเป็นทางการ

ระหว่างการควบคุมตัว

- กำหนดให้มีข้อห้ามต่อการควบคุมตัวแบบลับและแบบที่ไม่ให้ติดต่อกับโลกภายนอก และประกันให้สามารถเข้าถึงญาติ ผู้ให้บริการทางการแพทย์ ที่ปรึกษาด้านกฎหมายและศาลได้
- ประกันว่าผู้ถูกควบคุมตัวทุกคนได้รับการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรม อยู่ในสภาพการควบคุมตัวที่ให้ความเคารพต่อศักดิ์ศรีของเขา และช่วยให้ผู้ถูกควบคุมตัวมีความเข้มแข็งทั้งทางกายและใจ
- สามารถเข้าถึงกลไกร้องเรียนที่เป็นอิสระ ไม่ลำเอียง และมีประสิทธิภาพได้โดยไม่ลำบาก และไม่ส่งผลร้ายต่อตนเอง

ระหว่างกระบวนการศาล

- ประกันว่ามีการนำตัวผู้ต้องขังไปปรากฏต่อศาลที่เป็นอิสระโดยทันที
- เคารพสิทธิที่จะสามารถเข้าถึงทนายความตั้งแต่ในช่วงเริ่มต้นของการควบคุมตัว
- ผู้ต้องขังสามารถร้องขอให้ศาลตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการควบคุมตัว
- กำหนดข้อห้ามไม่ให้ใช้ข้อมูลที่ได้มาจากการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายเพื่อเป็นหลักฐานในศาล เว้นแต่เป็นหลักฐานสนับสนุนว่ามีการทรมาน

ระหว่างการสอบปากคำ

- ห้ามใช้เทคนิคการสอบปากคำและมาตรการบังคับใด ๆ ที่มีผลในลักษณะเป็นการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้าย
- มีการบันทึกวิดีโอ หรืออย่างน้อยมีการบันทึกเสียงในช่วงที่มีการสอบปากคำทุกครั้ง
- ให้มีทนายความอยู่ร่วมด้วยระหว่างการสอบปากคำ
- สิทธิที่จะมีล่าม
- มีโอกาสเข้าถึงการตรวจรักษาและบริการตลอดช่วงเวลาที่มีการสอบปากคำ
- มีการบันทึกอย่างละเอียดในระหว่างการสอบปากคำทุกครั้ง
- หน่วยงานที่รับผิดชอบต่อการควบคุมตัวควรเป็นคนที่หน่วยงานที่สอบปากคำ

ผู้ถูกควบคุมตัวบางกรณี

- กฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศมีข้อบัญญัติเพื่อตอบสนองความต้องการและสิทธิของกลุ่มคนบางกลุ่มที่ถูกควบคุมตัว รวมทั้งเด็ก ผู้พิการ ผู้หญิง

หลังได้รับการปล่อยตัว

- ช่วงที่ปล่อยตัวจากการควบคุมเป็นช่วงที่มีความเสี่ยงเพิ่มขึ้น การปล่อยตัวควรเป็นโอกาสให้บุคคลสามารถอ้างสิทธิของตนได้ หากเขาได้รับการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายในระหว่างการควบคุมตัว ทั้งนี้รวมถึง
 - ให้จัดเก็บบันทึกการปล่อยตัวจากการควบคุมตัว
 - จัดให้ผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวสามารถเข้าถึงกลไกร้องเรียนอย่างเป็นทางการและเป็นผลให้มีมาตรการป้องกันการตอบโต้หรือการคุกคามต่อผู้ร้องและครอบครัว
 - ให้มีการออกใบรับรองแพทย์จากแพทย์ด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่เป็นอิสระ
 - ไม่ให้ส่งตัวต่อไปยังประเทศหรือสถานที่ที่อาจเสี่ยงจะได้รับการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้าย ทั้งโดยตรงหรือทางอ้อม

กลไกตรวจสอบ/กำกับดูแลโดยรวม

- ประกันให้สถานที่ที่ใช้ควบคุมตัวบุคคลได้รับการตรวจสอบอย่างเป็นผลและอย่างเป็นอิสระ และควรมีกลไกกำกับดูแลที่เป็นผลแบบเดียวกันเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย
- การตรวจสอบสถานควบคุมตัวควรเป็นหน้าที่ขององค์กรและหน่วยงาน อย่างเช่น
 - สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
 - กลไกป้องกันระดับประเทศที่จัดตั้งขึ้นตามพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน หรือมีลักษณะคล้ายคลึงกัน
 - องค์กรพัฒนาเอกชนระดับประเทศ ภูมิภาค และระหว่างประเทศ
 - หน่วยงานระดับภูมิภาค อย่างเช่น ผู้รายงานพิเศษว่าด้วยเรือนจำและสภาพการควบคุมตัวของสหภาพแอฟริกา (African Union's Special Rapporteur on Prisons and Conditions of Detention) และคณะกรรมการป้องกันการทรมานของสภายุโรป (Council of Europe's Committee for the Prevention of Torture)
 - หน่วยงานระหว่างประเทศ อย่างเช่น คณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ภายใต้คณะกรรมการต่อต้านการทรมาน คณะกรรมการต่อต้านการทรมาน และผู้รายงานพิเศษว่าด้วยการทรมาน

การนำตัวผู้ทำการทรมานมาลงโทษ

ในหลายประเทศ การลายนวลพินิจของผู้ทำการทรมานเกิดขึ้นอย่างแพร่หลาย เป็นเหตุให้ผู้ทำการทรมานปฏิบัติงานของตนโดยไม่กลัวจะถูกจับกุม ฟ้องคดีหรือลงโทษ การลายนวลพินิจทำลายระบบยุติธรรมทางอาญาและหลักนิติธรรม เป็นการปฏิเสธความยุติธรรมสำหรับเหยื่อ

การลายนวลพินิจมักเป็นผลมาจากการขาดเจตจำนงทางการเมือง เนื่องจากตัวรัฐเองหรือองค์กรของรัฐ อย่างเช่น ตำรวจหรือทหาร มักมีส่วนรับผิดชอบโดยตรงหรือร่วมมือในการทรมาน ในหลายประเทศ การสอบสวนข้อกล่าวหาว่ามีการทรมานอย่างรอบด้านและอย่างไม่ลำเอียงไม่อาจเกิดขึ้นได้ เนื่องจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายด้วยตนเอง หรือพนักงานอัยการซึ่งทำงานอย่างใกล้ชิดกับผู้ถูกกล่าวหา การลายนวลพินิจยังอาจเป็นผลมาจากการที่รัฐบาลไม่ได้ให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชนในแง่ที่เป็นวาระทางการเมือง หรือเป็นผลมาจากข้อตกลงระหว่างคู่กรณีในการขัดกันด้วยอาวุธที่จะไม่สอบสวนและลงโทษผู้กระทำผิด

การที่รัฐไม่สามารถนำตัวผู้ทำการทรมานมาลงโทษ มักเกิดขึ้นพร้อมกับการปฏิเสธไม่สอบสวนและการไม่ร่วมมือที่จะเยียวยาให้กับผู้เสียหาย ส่งผลให้มีการละเมิดต่อพันธกรณีระหว่างประเทศของรัฐ เพราะตามกฎหมายระหว่างประเทศ เหยื่อมีสิทธิที่จะได้ทราบความจริงเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น ได้รับความยุติธรรม และได้รับการเยียวยาต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น

กลไกที่เป็นผลและเป็นอิสระเพื่อการสอบสวนและฟ้องคดีต่อผู้ทำการทรมานจึงเป็นสิ่งจำเป็น และควรได้รับการหนุนเสริมจากเจตจำนงทางการเมืองที่จะพัฒนาให้เกิดการปฏิรูปกฎหมายและสถาบันที่จำเป็นให้มีการติดตามตรวจสอบอย่างถาวร แก้ไขปัญหาการเลือกปฏิบัติ และแก้ไขปัญหาคทรมานในทุกกรณี

8. ประเทศที่เป็นเป้าหมายการรณรงค์

เม็กซิโก

“สิ่งที่แอมเนสตี๋ อินเตอร์เนชั่นแนลทำได้คือการสนับสนุนดิฉัน เพื่อให้คนในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกได้ทราบถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในเม็กซิโก และสิ่งที่ทางการเม็กซิโกกำลังทำอยู่”

- **คลอเดีย เมดินา (Claudia Medina)**

ทหารหน่วยนาวิกโยธินบุกเข้าไปในบ้านของคลอเดีย เมดินาที่เมืองเวรากูซ เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2555 ประมาณตี 3 และได้จับตัวเธอไปยังฐานทัพเรือในพื้นที่ มีการช็อตเธอด้วยไฟฟ้า บังคับให้สูญหายใจ เอาซอสที่มีกลิ่นฉุนมากเข้าไป มีการทุบตีและเตะ โดยในระหว่างนั้นมีการเอาพลาสติกมาคลุมตัวเธอไว้เพื่อไม่ให้เกิดร่องรอยการทำร้าย ทหารหน่วยนาวิกโยธินกล่าวว่าเธอเป็นสมาชิกของแก๊งค์อาชญากรรมที่ทรงอิทธิพลและรุนแรง แต่คลอเดียบอกว่าเธอไม่รู้อะไรเกี่ยวกับแก๊งค์เหล่านั้นเลย

เธอถูกบังคับให้ลงนามในคำให้การที่ถูกปลอมแปลงขึ้นมาโดยไม่มีโอกาสได้อ่าน เธอให้ข้อมูลกับแอมเนสตี๋ อินเตอร์เนชั่นแนลในเวลาต่อมาว่า “ถ้าพวกเขาไม่ทรมานดิฉัน ดิฉันก็คงไม่ลงนามในเอกสาร”

แม้ว่าต่อมาจะมีการถอนฟ้องคดีเกือบทั้งหมด แต่ยังเหลือคดีร้ายแรงอยู่หนึ่งคดี และที่ผ่านมาหน่วยงานของรัฐบาลไม่เคยสอบสวนข้อกล่าวหาว่าเกิดการทรมานขึ้นเลย

จำเป็นต้องมีการตรวจร่างกายอย่างเป็นทางการ โดยต้องเป็นส่วนหนึ่งของการสอบสวนอย่างรวดเร็ว รอบด้านและไม่ลำเอียง ทั้งนี้เป็นไปตามพิธีสารอิสตันบูล (Istanbul Protocol) ซึ่งเป็นที่รับรองในระดับ

สากล และกำหนดแนวการปฏิบัติระดับสากลที่ครอบคลุมเกี่ยวกับการบันทึกข้อมูลและการสอบสวนการ
ทรมานและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเรียกร้องให้สำนักงานอัยการสูงสุดของเม็กซิโก

- ดำเนินการสอบสวนอย่างเป็นผลต่อข้อกล่าวหาว่ามีการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายเกิดขึ้นกับคลอ
เดีย เมดินา และให้เปิดเผยผลการสอบสวนต่อสาธารณะและนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ
- ประกันให้มีการสอบสวนซึ่งรวมถึงการตรวจสภาพร่างกายและจิตใจให้เป็นไปตามพิธีสารอิสตันบูลที่
องค์การสหประชาชาติสนับสนุน และจัดให้คลอเดีย เมดินาเข้าถึงผลการตรวจและรายงานสนับสนุน
โดยทันที
- ปรับปรุงการสอบสวนกรณีที่เกิดการทรมาน ทั้งนี้เพื่อประกันให้การตรวจร่างกายของเหยื่อที่ร้องเรียน
สอดคล้องอย่างเต็มที่กับพิธีสารอิสตันบูล

การใช้การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายโดยกองกำลังฝ่ายความมั่นคงและตำรวจ ยังเกิดขึ้นอย่าง
กว้างขวางทั่วประเทศเม็กซิโก และส่วนใหญ่ผู้กระทำจะลายนวลพินิจ เม็กซิโกเคยแสดงพันธกิจหลายครั้ง
เพื่อป้องกันและลงโทษกรณีที่เกิดการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย แต่เป็นมาตรการที่ยังไม่เพียงพอและ
มักถูกละเลย มีการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่เอาผิดต่อการทรมาน ซึ่งควรช่วยป้องกันไม่ให้นำ
พยานหลักฐานที่ได้มาจากการทรมานไปใช้ในการไต่สวนของศาล แต่รัฐบาลก็มักสนใจเพียงโต้แย้งว่าใน
ปัจจุบันไม่มีการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอีกต่อไปแล้ว

โมรีโอกโกและสะฮาราตะวันตก

“การเผชิญกับความอยุติธรรมและการสูญเสียเสรีภาพของตนเอง ย่อมส่งผลกระทบต่ออย่างใหญ่หลวงทั้งทาง
ร่างกายและจิตใจ แต่สิ่งที่ทำลายขวัญและกำลังใจอย่างมากคือการถูกทอดทิ้ง ถูกลืม ส่วนบรรดาญาติมิตร
ก็ยกเลิกการต่อสู้ ในขณะที่ยังมีคนถูกคุมขังและอยู่อย่างสิ้นหวัง ต้องขอขอบคุณพระเจ้าที่ไม่เกิดกรณีเช่นนี้กับ
ผม แต่ผมอยากเชื้อเชิญให้คุณคิดถึงคนที่อาจอยู่ในสภาพดังกล่าว คนที่ตกเป็นเหยื่อการควบคุมตัวโดย
พลการ และยังถูกทอดทิ้งโดยบุคคลอื่น ๆ”

- อาลี แอรัสส์ (Ali Aarrass)

ในวันที่ 24 พฤศจิกายน 2554 อาลี แอร์สส์ได้ถูกตัดสินลงโทษฐานให้ความสนับสนุนและเป็นสมาชิกของแก๊งค์อาชญากรรม และกลุ่มที่เตรียมการจะก่อการร้าย มีรายงานว่า “คำรับสารภาพ” ของเขาในระหว่างที่ถูกทรมาน และต่อมาเขาได้ปฏิเสธคำให้การดังกล่าวต่อหน้าศาล เป็นหลักฐานเพียงชิ้นเดียวที่มีการนำสืบในระหว่างการพิจารณาคดี

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เรียกร้องให้ทางการโมร็อกโกปฏิบัติตามคำวินิจฉัยเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2556 ของคณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการแห่งสหประชาชาติ (UN Working Group on Arbitrary Detention) ซึ่งมีความเห็นว่าการควบคุมตัวอาลี แอร์สส์เกิดขึ้นโดยพลการ และเรียกร้องให้มีการปล่อยตัวเขาโดยทันทีและให้เข้าถึงการเยียวยาอย่างเพียงพอ

อาลี แอร์สส์แจ้งว่าได้ถูกทรมานระหว่างการควบคุมตัวโดยไม่ให้ติดต่อกับโลกภายนอกเป็นเวลา 12 วัน โดยเป็นการควบคุมตัวในที่ลับของหน่วยข่าวกรองของโมร็อกโก General Directorate for the Surveillance of the Territory (Direction générale de la surveillance du territoire, DST) ในเดือน ธันวาคม 2553

เขาอธิบายว่าได้ถูกทุบตีที่ข้อมือ ถูกช็อตด้วยไฟฟ้าที่ถุงอัณฑะ ถูกผูกเชือกที่ข้อมือและห้อยลงมาเป็นเวลานานและถูกจี้ด้วยบุหรี่ จากนั้นมีการตัดสินลงโทษเขาในข้อหาให้ความสนับสนุนและเป็นสมาชิกของแก๊งค์อาชญากรรม และกลุ่มที่เตรียมการจะก่อการร้าย มีรายงานว่า “คำรับสารภาพ” ของเขาในระหว่างที่ถูกทรมาน และต่อมาเขาได้ปฏิเสธคำให้การดังกล่าวต่อหน้าศาล เป็นหลักฐานเพียงชิ้นเดียวที่มีการนำสืบในระหว่างการพิจารณาคดี

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เรียกร้องให้รัฐมนตรียุติธรรมโมร็อกโก เปิดโอกาสให้มีการสอบสวนกรณีการทรมานอาลี แอร์สส์อย่างเป็นอิสระและอย่างไม่ลำเอียง และให้ปฏิบัติตามมติของคณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการแห่งสหประชาชาติ และเรียกร้องให้มีการปล่อยตัวเขาทันทีและเข้าถึงการเยียวยาอย่างเหมาะสม

กษัตริย์ฮัสซันที่สองปกครองประเทศระหว่างปี 2499-2542 ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นช่วง “ปีแห่งลูกตะกั่ว - years of lead” โดยมีการปราบปรามฝ่ายที่เห็นต่างทางการเมือง การบังคับบุคคลให้สูญหายหลายร้อยคน การควบคุมตัวโดยพลการของคนเป็นจำนวนหลายพันคน และการใช้การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอย่างเป็นระบบ

แม้ว่าภายหลังการขึ้นครองราชย์ของกษัตริย์โมฮัมหมัดที่หกจะส่งผลให้สถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนดีขึ้นมาก แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยังคงได้รับรายงานข้อมูลเกี่ยวกับการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายโดยผู้กระทำเป็นตำรวจหรือตำรวจในระหว่างการสอบปากคำช่วงก่อนที่จะมีการควบคุมตัว และในบางกรณียังได้พูดคุยในเรือนจำ และมีผู้ต้องขังเพียงไม่กี่รายที่ถูกควบคุมตัวในศูนย์ควบคุมตัวแบบลับและไม่ให้

ติดต่อกับโลกภายนอก

การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายกลายเป็นข้อห้ามอย่างชัดเจนและต้องถือเป็นความผิดต่อกฎหมาย
โมร็อกโกในช่วงหลายปีที่ผ่านมา แต่การทรมานยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้พิพากษาและพนักงานอัยการ
มักไม่สอบสวนตามข้อร้องเรียนว่ามีการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย เป็นเหตุให้มีผู้กระทำผิดเพียงไม่กี่
คนที่ถูกนำตัวมาลงโทษ บรรยากาศของการลายนวลพันผิดลทอนพลังของกลุ่มที่ต่อต้านกฎหมายการ
ทรมานในโมร็อกโก

ความบกพร่องของระบบยุติธรรม อย่างเช่น การไม่มีทนายความในระหว่างการสอบปากคำของตำรวจ
ยังคงเป็นเงื่อนไขที่นำไปสู่การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย “คำรับสารภาพ” ที่ได้มาจากการทรมาน
รวมทั้งในรายงานการสอบปากคำของตำรวจ ยังคงเป็นหลักฐานสำคัญที่ใช้เพื่อลงโทษ กรณีที่ไม่มีวัตถุ
พยานและประจักษ์พยานที่จะมาให้การในศาล แผนการริเริ่มระบบยุติธรรมของโมร็อกโกนับเป็นโอกาสที่ไม่มี
มาก่อนสำหรับการเปลี่ยนแปลง แอมนেসตี้ อินเตอร์เนชันแนลเรียกร้องให้ทางการโมร็อกโก

- จัดให้มีมาตรการป้องกันในระหว่างการควบคุมตัว รวมทั้งการเข้าถึงทนายความอย่างรวดเร็ว
ภายหลังการจับกุม การมีทนายความอยู่ร่วมด้วยในระหว่างการสอบปากคำ และการบันทึกวิดีโอในช่วงที่
สอบปากคำ
- ยุติการควบคุมตัวในที่ลับโดยกำหนดให้มีระบบฐานข้อมูลเพื่อลงทะเบียนผู้ถูกควบคุมตัว และให้
ทนายความและญาติสามารถยื่นเรื่องเพื่อขอข้อมูลได้โดยไม่ชักช้า
- ยุติการลายนวลพันผิด โดยประกันให้มีการทำรายงานการสอบสวนการทรมานและการปฏิบัติที่
โหดร้ายโดยทันที อย่างไม่ลำเอียงและอย่างเป็นอิสระ และเป็นการสอบสวนที่มากเพียงพอ โดยผ่านการ
ตรวจสอบด้านนิติวิทยาศาสตร์โดยแพทย์ที่เป็นอิสระ กรณีที่มีพยานหลักฐานที่รับฟังได้มากเพียงพอ ก็ควร
มีการฟ้องคดีต่อผู้ต้องสงสัยโดยให้ผ่านกระบวนการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม
- ประกันว่าจะไม่นำพยานหลักฐานใด ๆ ที่ได้มาจากการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายมาใช้ใน
กระบวนการยุติธรรมไม่ว่าในขั้นตอนใด เว้นแต่เป็นข้อมูลที่ใช้ฟ้องร้องผู้ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้ทำการทรมาน
หรือการปฏิบัติที่โหดร้าย
- ประกันให้มีการเยียวยาต่อเหยื่อและครอบครัวซึ่งถูกทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้าย อย่างทันที
และอย่างเต็มที่

ไนจีเรีย

“ความเจ็บปวดของการทรมานเป็นเรื่องที่ไม่อาจทนทานได้ ผมไม่คิดว่าจะมีชีวิตอยู่ได้จนถึงทุกวันนี้ ความ

เจ็บปวดที่เกิดจากเงื้อมมือของเจ้าหน้าที่ที่กระทำกับผม เป็นสิ่งที่สุดท้ายจะจินตนาการ ตลอดทั้งชีวิตที่ผ่านมา ผมไม่เคยต้องได้รับการปฏิบัติอย่างโหดร้ายเช่นนี้มาก่อน”

- โมเสส อากาตูบา (Moses Akatugba)

ตำรวจจับกุมและทรมานโมเสส อากาตูบาในปี 2548 ตอนเขาอายุเพียง 16 ปี โมเสสให้ข้อมูลว่า ตำรวจซ้อมเขา ยิงเขาที่มีมือ และเอาเชือกผูกแขนขาแขวนเขาไว้ที่โรงพักเป็นเวลาหลายชั่วโมง

โมเสสบอกว่าที่ต้องยอมลงชื่อรับสารภาพในข้อหาลักทรัพย์ก็เป็นเพราะถูกทรมาน ในเดือนพฤศจิกายน 2556 แปดปีหลังจากรอยคำตัดสิน ศาลพิพากษาให้ประหารชีวิตโมเสส และไม่เคยมีการสอบสวนข้อกล่าวหาว่ามีการทรมานต่อเขาเลย

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเรียกร้องให้ดร.เอมมานูเอล อูดุกัน (Dr. Emmanuel Uduaghan) ผู้ว่าการรัฐเดลตายกเลิกโทษประหารชีวิต และให้สอบสวนเกี่ยวกับการทรมานที่เกิดขึ้นกับโมเสส อากาตูบา

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลกังวลอย่างยิ่งเกี่ยวกับการซ้อมทรมานที่เกิดขึ้นในไนจีเรีย จากการศึกษาล่าสุดชี้ให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารมักใช้การทรมานเพื่อรีดข้อมูลและ “คำรับสารภาพ” เพื่อลงโทษ และทำให้ผู้ถูกควบคุมตัวอ่อนล้า ทั้งยังมักนำข้อมูลที่ได้มาจากการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายมาใช้เป็นหลักฐานในศาล ซึ่งถือว่าขัดกับกฎหมายระหว่างประเทศ ส่วนทางการไม่แสดงเจตจำนงที่จะยึดมั่นต่อพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

ฟิลิปปินส์

"เขา [ตำรวจอาสา] เอาขวดเหล้าวางไว้บนหัวของดิฉัน จากนั้นเอาปืนเล็งที่ขวด เขาบอกว่าเขาจะยิงขวดที่อยู่บนหัวดิฉัน เขาอยู่ห่างจากดิฉันประมาณ 1 หลาครึ่ง สุดท้ายเขาไม่ได้ยิง แต่ดิฉันรู้สึกกลัวมากกว่าจะถูกยิง ได้แต่ปิดตาด้วยความกลัว”

- อัลเฟรดา ดิสบาร์โร (Alfreda Disbarro)

ในวันที่ 3 ตุลาคม 2556 ตำรวจฟิลิปปินส์บุกเข้าประชิดตัวอัลเฟรดา ดิสบาร์โร แม่เลี้ยงเดี่ยวต่อหน้าธารกำนัล กล่าวหาว่าเธอเป็นคนส่งยา อัลเฟรดาปฏิเสธข้อกล่าวหาและเอามือควักกระเป๋าให้ดู ซึ่งในนั้นมีแต่โทรศัพท์มือถือและเหรียญห้าเปโซ ตำรวจไม่ได้แจ้งเตือนแต่เอาปืนเล็งที่ตัวเธอ พร้อมกับตอยที่หน้าอก จากนั้นจับเธอใส่กุญแจมือและนำตัวไปที่สำนักงานตำรวจ Paranaque Police Headquarters

ตำรวจอาวูโสนายหนึ่งพยายามบังคับให้เธอสารภาพ มีการเอาตัวเธอไปขังติดไว้กับผนัง จากนั้นก็ต่อยที่ท้องและหน้าซ้ำแล้วซ้ำอีก เขาไม่ตี เอนี่วจิมที่ลูกตาของเธอ ตบเธอ บังคับให้เธอกินไม้ฉู่พื้น และเอาหัวเธอโขกกับผนัง เธอต้องอยู่ในความเจ็บปวดอย่างมาก ไม่สามารถกินอาหารได้ มีปัญหาด้านการหายใจ และเอาแต่อาเจียน

ปัจจุบัน อัลเฟรดาถูกควบคุมตัวในเรือนจำของเมือง ระหว่างรอการไต่สวนในข้อหาจำหน่ายและมีไว้ครอบครองซึ่งยาผิดกฎหมาย แม้จะมีแพทย์มาตรวจรักษาอาการเธอ แต่ไม่มีการสอบสวนกรณีการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ที่กระทำกับเธอ

แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลเรียกร้องให้สำนักงานจเรตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

- เริ่มการสอบสวนต่อข้อกล่าวหาว่ามีการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายที่เกิดขึ้นกับอัลเฟรดา ดิสบาร์โร และประกันให้การสอบสวนเป็นไปโดยทันที ไม่ล่าเอียง เป็นผล และมีประสิทธิภาพ
 - ส่งฟ้องคดีและร่วมมือในการสอบสวนขั้นต่อไปตามที่ได้รับการร้องขอจากศาล กรณีที่การสอบสวนพบว่าข้อกล่าวหาการทรมานมีมูลความจริง
 - ให้ใช้มาตรการทางวินัยต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจทันทีหากพบว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายที่เกิดขึ้นกับอัลเฟรดา ดิสบาร์โร รวมทั้งผู้ที่มีส่วนร่วมในการทรมานเธอ
- จัดให้มีพื้นที่ปลอดภัยเพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ประสงค์ที่ต้องการแจ้งข้อมูล สามารถรายงานข้อมูลต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลกังวลอย่างยิ่งต่อการทรมานในฟิลิปปินส์ที่เกิดขึ้นอย่างแพร่หลาย เจ้าหน้าที่ความมั่นคงรวมทั้งเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายได้ทรมานผู้ต้องสงสัยและผู้ต้องขัง โดยเหยื่อเหล่านี้มักไม่สามารถเข้าถึงความยุติธรรม ส่วนผู้กระทำผิดมักไม่ถูกนำตัวมาลงโทษ ประเทศนี้มีกรอบกฎหมายค่อนข้างกว้างขวางเพื่อยุติการซ้อมทรมาน และรัฐบาลเคยสัญญาว่าจะพยายามมากขึ้นในการบังคับใช้กฎหมายเหล่านี้ ฟิลิปปินส์ยังเป็นรัฐภาคีต่อกฎหมายและกลไกต่อต้านการทรมานระหว่างประเทศหลายฉบับ ถึงอย่างนั้นการลอบย่นวลพันผิดยังเกิดขึ้นต่อไป

อุซเบกิสถาน

เออร์กิน มูซาเยฟ (Erkin Musaev) อดีตเจ้าหน้าที่กระทรวงกลาโหมเคยทำงานให้กับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UN Development Programme) ในอุซเบกิสถาน เขาถูกเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานความมั่นคงในประเทศ (National Security Service - SNB) ควบคุมตัวเมื่อเดือนมกราคม 2549 เขาถูกตั้งข้อหาจารกรรมข้อมูล และถูกควบคุมตัวโดยไม่ให้ติดต่อกับโลกภายนอกระหว่างถูกควบคุมตัว

หลายสัปดาห์ มีรายงานว่าเขาถูกทรมานในช่วงกลางวันตลอดทั้งเดือน ถูกสอบปากคำในช่วงกลางคืน และ ยังมีการขู่จะทำร้ายครอบครัวของเขา

สุดท้ายเออร์กิน มูซาเยฟยอมลงนามรับสารภาพโดยมีเงื่อนไขว่าทาง SNB ต้องไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับ ครอบครัวของเขา ศาลตัดสินให้จำคุกเขาเป็นเวลา 20 ปีในข้อหาขบถและประพฤติมิชอบทางราชการ ภายหลังการพิจารณาคดีอย่างไม่เป็นธรรมทั้งสามครั้งในระหว่างปี 2549 และ 2550 โดยทั้งสามศาลต่าง ยกคำร้อง ไม่ให้มีการสอบสวนตามข้อกล่าวหาของเออร์กิน มูซาเยฟว่าได้ถูกรุขมาระหว่างการควบคุมตัว โดยไม่ได้ให้เหตุผลที่ชัดเจน ในเดือนพฤษภาคม 2555 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (UN Human Rights Committee) มีข้อสรุปว่า รัฐบาลอุซเบกิสถานละเมิดสิทธิของเออร์กิน มูซาเยฟตามข้อ 7 (ซึ่งห้ามการทรมาน) ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights-ICCPR) แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเรียกร้องให้มีการสอบสวน อย่างรอบด้าน ไม่ลำเอียง และเป็นผลต่อข้อกล่าวหาว่ามีการทรมานในครั้งนี้

การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในอุซเบกิสถาน แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ได้รับข้อร้องเรียนที่น่าเชื่อถืออย่างต่อเนื่องว่ามีการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอย่างสม่ำเสมอและ กว้างขวาง โดยเป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ความมั่นคงและเจ้าหน้าที่เรือนจำ ตามข้อมูลในรายงาน บุคคลจะถูกทรมานทั้งในช่วงที่ถูกจับกุม ถูกส่งตัวและระหว่างถูกควบคุมตัวเพื่อรอการไต่สวน มีการนำตัว ผู้ทำการทรมานเพียงไม่กี่คนมาลงโทษ และทางการมักไม่ทำการสอบสวนอย่างเป็นทางการเป็นผลต่อข้อกล่าวหาว่ามีการ ทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย

9. วิธีการทรมาน

วิธีการทรมานตามข้อมูลที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้รับมา จะแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ และแต่ละภูมิภาค ตัวอย่างการทรมานตามข้อมูลที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้รับประกอบด้วย

การทรมาน ซึ่งกลายเป็นวิธีการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายที่แพร่หลายมากสุดในปัจจุบันทั่วโลก ส่วนวิธีการที่ใช้กันอย่างแพร่หลายอื่น ๆ ได้แก่ การช็อตด้วยไฟฟ้า การให้อยู่ในท่าที่ไม่สบาย และการขังเดี่ยว เป็นเวลานาน โดยอาจเป็นกรณีการขังเดี่ยวหลายเดือน หรือแม้แต่หลายปี

การทรมานมักประกอบด้วย การเตะและต่อย มีการใช้ท่อนไม้ ใช้พานท้ายปืน ใช้แส้ ใช้ท่อเหล็ก ไม้ เบบอลและไม้กระบองเพื่อตี เป็นเหตุให้เหยื่อได้รับบาดเจ็บ มีอาการบวมช้ำ เลือดออกภายใน กระดูกหัก ฟันหัก อวัยวะภายในเสียหาย และบางครั้งถึงตาย

วิธีการที่ใช้กันน้อยกว่าแต่ก็มีการใช้อย่างแพร่หลายเช่นกัน ได้แก่ การหวดด้วยแป้ การจำลองการประหารชีวิต การเอาน้ำราดอย่างต่อเนื่องในขณะที่ปิดตาเหยื่อ (water boarding) และการทำให้ขาดอากาศหายใจ บ่อยครั้งโดยการใช้น้ำพุพลาสติกหรือการใช้หน้ากากกันก๊าซปิดที่หน้า

มีการกล่าวหาว่ามีการใช้เข็มฉีดยาเข้าไปในเล็บมือของเหยื่อ การใช้บูหรือจี้ หรือแม้แต่การใช้มีดแทงตามข้อมูลที่มาจกบางภูมิภาค รวมทั้งมีรายงานว่าผู้ต้องขังถูกบังคับให้ดื่มปัสสาวะของตนเอง ดื่มน้ำสกปรกและสารเคมี

มีรายงานข้อมูลว่ามีการบังคับให้อดนอนและการทำให้ความรู้สึกด้านชา ทั้งในลักษณะที่มีการบังคับให้อดอาหารและน้ำเป็นเวลาหลายวันติดต่อกัน

มีรายงานการใช้การข่มขืนกระทำชำเราและการขู่ว่าจะข่มขืนกระทำชำเราในหลายประเทศ รวมทั้งการทำให้อับอายก็ใช้กันอย่างแพร่หลาย ส่วนรูปแบบที่มักนำมาใช้เพื่อทรมานจิตใจ ได้แก่ การจำลองการประหารชีวิตและการขู่จะใช้ความรุนแรงต่อเหยื่อและ/หรือสมาชิกในครอบครัวของเหยื่อ

มีข้อมูลการบังคับให้กินยารักษาโรคทางระบบประสาทและจิต รวมทั้งการบังคับให้ทำแท้งและทำหมัน ซึ่งเป็นการทรมานในรูปแบบหนึ่ง

ผู้ต้องขังหลายคนถูกขังรวมกันในห้องขังที่สกปรกและแออัด รวมทั้งร้อนอบอ้าว สภาพการควบคุมตัวที่เลวร้ายซึ่งหากเกิดขึ้นโดยจงใจและมีเป้าประสงค์ ย่อมถือเป็นการทรมานในรูปแบบหนึ่ง

หลายประเทศยังใช้การลงโทษทางร่างกาย รูปแบบโดยทั่วไป ได้แก่ การเชียนตีและการตัดแขนขา การตัดแขนขาและการตีตราเป็นวิธีการที่มักนำมาใช้เพื่อให้เกิดความเสียหายต่อร่างกายอย่างถาวร แต่ในขณะเดียวกันการลงโทษทางร่างกายทุกอย่างล้วนอาจทำให้เกิดอาการบาดเจ็บในระยะยาวหรือถาวรได้ ไม่ว่าจะกฎหมายในประเทศจะอนุญาตให้ใช้การลงโทษแบบนี้หรือไม่ก็ตาม ถือได้ว่าการลงโทษทางกายในทุกรูปแบบเป็นข้อห้ามตามกฎหมายระหว่างประเทศ โดยถือว่าเป็นการทรมานที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี

รัฐบาลบางแห่งใช้ศาสนาของเหยื่อเพื่อการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้าย อย่างเช่น การบังคับให้ชายมุสลิมโกนเคราของตนเอง

มีการบังคับให้เหยื่อต้องอยู่ในที่ร้อนจัดหรือเย็นจัดเป็นเวลานาน บางครั้งติดต่อกันหลายวัน มีรายงานว่าบางครั้งมีการนำน้ำเดือดมาราดใส่บนผิวหนังอย่างต่อเนื่อง หรือมีการนำสว่านไฟฟ้ามาเจาะที่เข้า ข้อศอกและหัวไหล่

ในการทรมานอาจมีการใช้สุนัขหรือหนู ซึ่งถือเป็นสิ่งที่ดูหมิ่นในทางเชื้อชาติและศาสนา มีการใช้ถุงคลุมศีรษะและใช้ผ้าปิดตา

มีรายงานว่าผู้ต้องขังถูกปฏิเสธไม่ให้เกิดรับการรักษาพยาบาลอย่างจริงจัง หรือเป็นการเพิกเฉย ในระหว่างที่เขาถูกควบคุมตัว ซึ่งอาจส่งผลจนถึงขั้นเสียชีวิต

แม้ว่าการทรมานอาจทำให้เกิดอันตรายทางร่างกายอย่างถาวรหรือในระยะยาว แต่เทคนิคการทรมานจำนวนมากจะไม่ทิ้งร่องรอยเอาไว้ อย่างไรก็ตาม ทุกรัฐก็มีการทรมานต่างส่งผลในทางเลวร้ายและในระยะยาว โดยอาจทำให้เกิดอาการทางจิตอย่างเช่น ความวิตกกังวล อาการซึมเศร้า ทรมนทรมาย อับอาย รู้สึกต่ำต้อย การสูญเสียความทรงจำ สูญเสียสมาธิ ปวดศีรษะ นอนไม่หลับและฝันร้าย ความแปรปรวนด้านอารมณ์ ปัญหาทางเพศ นอนไม่หลับ ทำร้ายตัวเอง หมกมุ่นคิดจะฆ่าตัวตาย และแปลกแยกต่อสังคม

ในช่วงปีที่ผ่านมา มีข้อมูลวิธีการทรมานอย่างน้อย 27 วิธี

ระหว่างปี 2556-57 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลมีข้อมูลวิธีการทรมานอย่างน้อย 27 วิธีซึ่งใช้กันทั่วโลก โดยอาจไม่ครอบคลุมถึงวิธีการทั้งหมด บางเทคนิคได้ถูกนำมาใช้อย่างเป็นทางการเป็นระบบเป็นเวลาหลายปี แต่บางเทคนิคก็เกิดขึ้นเป็นครั้งคราว

1. การทุบตี
2. การช็อตด้วยไฟฟ้า
3. การให้อยู่ในท่าที่ไม่สบาย
4. การขังเดี่ยวเป็นเวลานาน
5. การหวดด้วยแส้
6. การจำลองการประหารชีวิต
7. การทรมานด้วยน้ำ/ การบังคับให้ขาดอากาศหายใจ
8. การเอาเข็มจิ้มเข้าไปในเล็บของผู้ต้องขัง
9. การจี้ด้วยบุหรี่
10. การแทงด้วยมีด
11. การบังคับให้ดื่มน้ำสกปรก ปัสสาวะและสารเคมี (*chiffon*)
12. การบังคับให้อดนอน
13. การทำให้ความรู้สึกลึกลับด้านชา
14. การบังคับให้ทำแท้งและทำหมัน
15. การข่มขืนกระทำชำเรา/ขู่จะข่มขืนกระทำชำเรา
16. การทำให้อับอาย
17. การขู่จะใช้ความรุนแรงกับผู้ต้องขัง/ครอบครัว
18. การบังคับให้กินยา
19. สภาพการควบคุมตัวที่ไร้มนุษยธรรม
20. การบังคับไม่ให้กินอาหารและน้ำ

21. การลงโทษทางร่างกายตามคำสั่งศาล
22. การบังคับให้ชายมุสลิมโกนเครา
23. การจับให้ผู้ต้องขังอยู่ในที่ร้อน/เย็นจัดเป็นเวลานาน
24. การเอาน้ำเดือดราดใส่ตัวผู้ต้องขัง
25. การเอาส่วานเจาะตามข้อ ข้อศอกและเข่าของผู้ต้องขัง
26. การปฏิเสธไม่ให้ได้รับการรักษาพยาบาล
27. การทพลาสติกที่หลอมละลายใส่หลังของผู้ต้องขัง

10. อุปกรณ์การทรมานในระหว่างการควบคุมตัว

แม้จะมีข้อห้ามโดยสัมบูรณ์ต่อการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย แต่ยังคงมีบริษัทเอกชนที่ผลิตอุปกรณ์ที่ใช้ประโยชน์แบบอื่นไม่ได้ นอกจากต้องนำมาใช้ในการทรมาน โดยมักมีการจำหน่ายอุปกรณ์เหล่านี้ให้กับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในหลายประเทศทั่วโลก

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลกำลังรณรงค์เพื่อห้ามไม่ให้มีการใช้อุปกรณ์เหล่านี้อย่างสิ้นเชิงสำหรับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย และให้มีการควบคุมการใช้และการค้าอุปกรณ์ประเภทอื่น ๆ ที่อาจถูกนำมาใช้โดยหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ในลักษณะที่เป็นการใช้อย่างมิชอบและนำไปสู่การทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้าย

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้ดำเนินการใน 3 แนวทางเพื่อกระตุ้นให้ทางการทั่วโลกแก้ปัญหาการใช้และการค้าอุปกรณ์ประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. **ข้อห้ามต่ออุปกรณ์เพื่อบังคับใช้ตามกฎหมายที่มีลักษณะดูไร่มนุษยธรรม** อุปกรณ์เหล่านี้ไม่สามารถใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้นอกจากมาใช้ในการลงโทษทางร่างกาย การทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้าย ไม่ว่าจะเป็นแก๊สที่มีอุปกรณ์รัดตัวผู้นั่งไว้ ไซตรอนเท่าที่มีน้ำหนักมาก กุญแจมือสำหรับใส่นิ้วโป้ง ไม่กระบอกที่มีหนามแหลมคม นอกจากนี้ยังมีอุปกรณ์ช็อตด้วยไฟฟ้า สายรัดคอและข้อมือรวมทั้งสายรัดข้อเท้า
2. **ให้ชะลอการใช้และให้สอบสวนถึงผลของการใช้อุปกรณ์เพื่อบังคับใช้ตามกฎหมายที่ได้ถูกออกแบบมาเพื่อใช้สำหรับการทรมาน** ตัวอย่างของอุปกรณ์เหล่านี้ได้แก่ เครื่องมือช็อตด้วยไฟฟ้า อุปกรณ์ที่ทำให้เกิดเสียงดัง และกระสุนพลาสติกและกระสุนยางที่นำมาใช้ประกอบกับอาวุธปืนที่ไม่แม่นยำหรือทรงพลังเกินไป อุปกรณ์ประเภทเหล่านี้เป็นผลมาจากการพัฒนาล่าสุดของเทคโนโลยีการผลิตอาวุธเพื่อบังคับใช้กฎหมาย

3. ให้ความคุ้มครองอย่างเข้มงวดเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการนำอุปกรณ์เพื่อบังคับใช้ตามกฎหมายมาใช้ในการทรมาน อย่างเช่น ทุญแจมือและกระบอกที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่เรือนจำใช้โดยทั่วไป

ระเบียบควบคุมเครื่องมือที่ใช้ในการทรมานของสหภาพยุโรป

ระเบียบควบคุมเครื่องมือที่ใช้ในการทรมานของสหภาพยุโรปเป็นตัวอย่างความร่วมมือด้านกฎหมายระหว่างประเทศ เพื่อห้ามการค้าเครื่องมือที่ใช้ในการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลสนับสนุนให้มีข้อตกลงเพื่อควบคุมการส่งออกเพื่อให้สอดคล้องกับกรอบการคุ้มครองสิทธิในประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก ในเดือนมิถุนายน 2548 สหภาพยุโรปได้นำมาตรการควบคุมด้านการค้าที่ไม่เคยใช้มาก่อนและมีผลตามกฎหมายมาใช้กับอุปกรณ์จำนวนมาก ที่มีมีการนำมาใช้เพื่อลงโทษทางร่างกายและเพื่อการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย ('เครื่องมือสำหรับการทรมาน') โดยอุปกรณ์เหล่านี้มักไม่อยู่ในบัญชีการควบคุมการส่งออกทางยุทธศาสตร์หรือการใช้ประโยชน์ในทั้งสองด้านของอาวุธสำหรับทหารในรัฐภาคีของสหภาพยุโรป

11. ภาพรวมในระดับภูมิภาค

ภาพรวมของแอฟริกา

การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายเกิดขึ้นตลอดทั่วทวีปแอฟริกา รวมทั้งในกว่า 30 ประเทศที่ไม่มีกฎหมายลงโทษการทรมาน ไม่ว่าจะเป็นแองโกลา ซาด กาบองและเซียร์ราลีโอน การทรมานระหว่างการควบคุมตัวเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในหลายประเทศ และมักไม่มีความพยายามนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ แม้กฎบัตรสิทธิมนุษยชนแห่งแอฟริกา (African Charter on Human and Peoples' Rights) จะห้ามใช้การทรมานอย่างชัดเจน แต่มีเพียง 10 ประเทศที่มีกฎหมายเอาผิดกับการทรมาน

การปฏิบัติมิชอบและการบังคับให้รับสารภาพของตำรวจ

การทรมานระหว่างการควบคุมตัวได้ถูกใช้เพื่อรีดคำรับสารภาพ ซึ่งได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของหน่วยงานความมั่นคงในหลายประเทศทั่วแอฟริกา ไม่ว่าจะเป็นเอธิโอเปีย แคมเบีย เคนยา มาลี มอริเตเนีย ไนจีเรีย เซเนกัล ซูดานและซิมบับเว

ปรกติแล้วมักมีการทุบตีผู้ถูกควบคุมตัว ถูกผูกให้อยู่ในท่วงท่าที่เจ็บปวด ถูกบังคับให้อยู่ในห้องที่มีอากาศร้อนหรือเย็นจัด ถูกแขวนลงมาจากผนัง และถูกทำร้ายทางเพศ

ในมอริเตเนีย ศาลถึงกับประกาศว่ายินยอมที่จะรับฟัง “คำรับสารภาพ” ที่ได้มาจากการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย เพื่อเป็นหลักฐานในการดำเนินคดี แม้ในเวลาต่อมาผู้ให้การจะกลับคำรับสารภาพก็ตาม

ในประเทศที่เอาผิดกับการมีเพศสัมพันธ์ของเพศเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นแคเมอรูนและแซมเบีย บุคคลที่ถูกมองว่าเป็นเกย์จะตกเป็นเหยื่อของการทรมานในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการบังคับตรวจทวารหนัก

ในวันที่ 6 พฤษภาคม 2556 ชายสองคนในแซมเบียถูกจับกุมในข้อหา มีเพศสัมพันธ์ “ที่ผิดจากธรรมชาติ” พวกเขาถูกบังคับตรวจทวารหนักและยังถูกควบคุมตัวระหว่างรอการไต่สวน

ในชุดาน “ระเบียบเพื่อรักษาความสงบของสาธารณะ” กำหนดบทลงโทษทางร่างกาย ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการที่ถือว่าขัดต่อศีลธรรมและ/หรือเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในที่สาธารณะ

เมื่อเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมา มีการกล่าวหาว่านักกิจกรรมด้านสิทธิมนุษยชนที่สำคัญสองคนมี “พฤติกรรมไม่เหมาะสม” เนื่องจากหนึ่งในชายทั้งสองคนเอามือไปพาดไหล่ของอีกฝ่ายหนึ่ง ต่อมา มีการยกฟ้องในคดีดังกล่าว หลังจากศาลที่กรุงพอร์ทชูดานมีคำตัดสินว่าไม่มีพยานหลักฐานมากเพียงพอที่จะเอาผิดกับพวกเขา

การตัดแขนขา มักถูกนำมาใช้เป็นการลงโทษในชุดาน โดยมีการลงโทษตามคำตัดสินในลักษณะนี้ อย่างน้อย 16 ครั้งตั้งแต่ปี 2544 ยกตัวอย่างเช่น ชายสามคนได้ถูกตัดมือขวาเมื่อเดือนเมษายน 2556 ที่ตอนเหนือของดาร์ฟัวร์ (North Darfur) เนื่องจากการลักขโมยน้ำมันที่ใช้ปรุงอาหารที่คิดเป็นมูลค่า 3,300 เหรียญ ภายหลังจากการไต่สวนคดีโดยที่เขาไม่มีทนายความแก้ต่างให้

เรื่อนจำ

สภาพเรือนจำตลอดทั่วแอฟริกา มีลักษณะที่เริ่มมนุษยธรรมอย่างยิ่ง ในประเทศต่าง ๆ ทั้งแคเมอรูน กานา ไคบีเรีย มอริเตเนีย มอริเชียสและไนจีเรีย เรือนจำมีสภาพแออัดและขาดสุขอนามัยอย่างมาก

ในไคบีเรีย แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลได้เข้าเยี่ยมและพบสภาพที่แออัดยัดเยียด ไม่มีน้ำใช้ และมีสุขอนามัยที่เลวร้าย ห้องขังมีขนาดเล็กมากจนถึงขั้นที่นักโทษต้องผลัดกันนอนหลับ

เรายังเก็บข้อมูลได้อย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติมิชอบต่อผู้ต้องขัง ไม่ว่าจะเป็นการทุบตีและการข่มขืนกระทำชำเรา ซึ่งเกิดขึ้นในแองโกลาและโมซัมบิก เป็นต้น

เรายังมีข้อมูลการปฏิบัติมิชอบต่อผู้ต้องขังในเอริเตีย โดยผู้ต้องขังซึ่งเป็นผู้ที่ออกมาวิพากษ์วิจารณ์และแสดงความไม่เห็นด้วยกับรัฐบาลหลายคน ซึ่งถูกทุบตี ถูกบังคับให้เดินเท้าเปล่าบนพื้นที่มีวัตถุแหลมคม หรือถูกบังคับให้กลิ้งบนพื้นที่มีหินแหลมคม ทั้งนี้เพื่อเป็นการลงโทษฐานที่พยายามหลบหนีออกจากประเทศ และเป็นการลงโทษตามข้อกล่าวหาอื่น ๆ หรือเป็นการรีดข้อมูลจากพวกเขา หรือบังคับให้เลิกนับถือศาสนาของตน

เรายังได้รับข้อมูลว่ามีการปฏิบัติมิชอบ ทั้งการช็อตด้วยไฟฟ้าและการทุบตีซึ่งเกิดขึ้นเมื่อปีที่แล้วใน เรือนจำที่มีการรักษาความปลอดภัยอย่างแน่นหนาโดยบริษัทเอกชนที่เมือง Mangaung ในแอฟริกาใต้ โดย บริษัท G4S ซึ่งเป็นบริษัทรักษาความปลอดภัยจากสหราชอาณาจักรเป็นผู้ควบคุมดูแลเรือนจำดังกล่าว ในช่วงก่อนหน้านี และต่อมาได้แถลงว่าจะมีการสอบสวนตามข้อกล่าวหา

การขัดแย้งกันด้วยอาวุธ

การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายที่เกิดขึ้นในบริบทของการขัดแย้งกันด้วยอาวุธ ยังเกิดขึ้นอย่าง แพร่หลายทั่วทุกภูมิภาค โดยผู้กระทำมักเป็นหน่วยทหารบ้านและกลุ่มติดอาวุธ

นับแต่เดือนธันวาคม 2555 พลเรือนหลายร้อยคนในสาธารณรัฐแอฟริกากลาง โดยเฉพาะที่เป็น มุสลิม ได้ถูกสังหารอย่างจงใจ และอีกหลายพันคนได้ตกเป็นเหยื่อของการทรมานและการปฏิบัติอื่นๆ ที่ โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ไม่ว่าจะเป็นการข่มขืนกระทำชำเราและความรุนแรงทางเพศใน รูปแบบอื่น เรายังเก็บข้อมูลการปฏิบัติมิชอบในลักษณะเดียวกันที่เกิดขึ้นในซูดานใต้ในช่วงหลายเดือนที่ ผ่านมา

ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก กลุ่มติดอาวุธในเขตคิเวเหนือได้ทำการทรมานและข่มขืนกระทำ ชำเราต่อผู้ชาย ผู้หญิง และเด็กในพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของประเทศ

วิกฤตการณ์อย่างต่อเนื่องในมาลียังเป็นเหตุให้เกิดการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอย่าง กว้างขวาง ทั้งที่เป็นการกระทำของกองทัพมาลีและกลุ่มติดอาวุธ ไม่ว่าจะเป็นการข่มขืนกระทำชำเรา การ ตัดอวัยวะและการขว้างปาด้วยก้อนหิน

ในไอวอรีโคสต์ เกือบสามปีหลังจากวิกฤตภายหลังการเลือกตั้งยุติลง ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตเกือบ 3,000 คน เป็นเหตุให้มีผู้ต้องสงสัยหรือผู้สนับสนุนอย่างชัดเจนต่ออดีตประธานาธิบดีโลรองต์ บักโบ (Laurent Gbagbo) ได้ถูกคุมขังในเรือนจำ และตกเป็นเหยื่อของการทรมานและการปฏิบัติมิชอบอย่างอื่น

การประหารชีวิตและการลงโทษต่อหน้าสาธารณะ ไม่ว่าจะเป็นการขว้างด้วยก้อนหินและการตัด อวัยวะ มักเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยเป็นการกระทำของกลุ่มอัลชาบับ (al-shabab) ในโซมาเลีย

ในดาร์ฟัวร์ 11 ปีหลังจากความขัดแย้งเริ่มต้นขึ้น พลเรือนจำนวนมากยังคงถูกสังหารอย่างจงใจ และตกเป็นเป้าหมายของการยิง การทุบตี และความรุนแรงทางเพศ รวมทั้งการข่มขืนกระทำชำเราโดย เจ้าหน้าที่ทหารของรัฐบาล และกลุ่มติดอาวุธอื่น ๆ

ทาเจลดิน อาห์เหม็ด อาร์จา (Tajeldin Ahmed Arja) จากตอนเหนือของดาร์ฟัวร์ได้ถูกควบคุมตัวโดยไม่สามารถติดต่อกับโลกภายนอก ตั้งแต่ถูกจับกุมในที่ประชุมที่กรุงคาร์ทุมเมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2556

เขาเป็นนักศึกษาอายุ 26 ปีและเป็นผู้จัดทำเว็บบล็อกซึ่งถูกเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของประธานาธิบดีจับกุมตัว หลังจากที่เขากลับมาวิพากษ์วิจารณ์ประธานาธิบดีทั้งของชาติและชุดานในระหว่างการประชุม

มีรายงานว่าทาเจลดินได้ถูกขังขังในระหว่างการประชุม และกล่าวหาว่าประธานาธิบดีทั้งสองคนมีส่วนรับผิดชอบต่อความทารุณโหดร้ายที่เกิดขึ้นในดาร์ฟัวร์ พยานผู้เห็นเหตุการณ์ให้ข้อมูลกับแอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนลว่า เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยแปดคนได้เข้าจับกุมทาเจลดินและนำตัวเขาออกจากห้องประชุมไป

จนถึงปัจจุบันเรายังไม่มีข้อมูลว่าเขาถูกจับตัวไปที่ใด และมีความเสี่ยงอย่างมากที่เขาจะตกเป็นเหยื่อของการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย

ภาพรวมทวีปอเมริกา

ทวีปอเมริกามีกฎหมายและกลไกต่อต้านการทรมานที่เข้มแข็งมากสุดแห่งหนึ่งในโลก ทั้งในระดับประเทศและภูมิภาค อย่างไรก็ตาม การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายยังเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางและมักไม่มีการนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ ในหลายประเทศ มีการยอมรับให้นำการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำแย่ศักดิ์ศรีมาใช้เพื่อตอบโต้กับอาชญากรรมที่รุนแรงในระดับสูง

สภาพการควบคุมตัวและเรือนจำ

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา แอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนลได้รับรายงานข้อมูลเกี่ยวกับการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายในเรือนจำและสถานควบคุมตัวทั่วยุโรปอเมริกา ในหลายประเทศ ผู้ถูกควบคุมตัวได้ถูกทุบตี ถูกช็อตด้วยไฟฟ้า ถูกละเมิดทางเพศ และถูกปฏิเสธไม่ให้ได้รับการดูแลสุขภาพ สภาพการควบคุมตัวที่เลวร้ายอย่างยิ่ง รวมทั้งความแออัดยัดเยียด เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วไป

ในเรือนจำที่มีการขังเดี่ยวหรือขังแยกและมีการรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวดทั่วประเทศ สหรัฐฯ มีนักโทษหลายพันคนที่ถูกขังเดี่ยวในห้องขังเล็ก ๆ เป็นเวลา 22-24 ชั่วโมงต่อวัน หลายคนแทบไม่มีโอกาสได้รับแสงตามธรรมชาติ หรือได้ออกมาพักผ่อนนอกห้องขัง ซึ่งย่อมถือเป็นการปฏิบัติที่ไร้มนุษยธรรมหรือย่ำแย่ศักดิ์ศรี

ทั้งยังมีการใช้การทรมานเป็นการลงโทษต่อนักโทษ หรือเพื่อบังคับให้ผู้ต้องสงสัยรับสารภาพ

ในวันที่ 12 เมษายน 2557 หลุยส์ มานูเอล เลมเบร์ มาติเนซ (Luis Manuel Lember Martínez) และเอดูอาโด หลุยส์ ครูซ (Eduardo Luis Cruz) ได้ถูกทรมานระหว่างการควบคุมตัวของตำรวจในสาธารณรัฐโดมินิกัน มีการกล่าวหาว่าตำรวจพยายามรีดไถเงินจากพวกเขา และเมื่อปฏิเสธที่จะให้เงินพวกเขาก็ถูกกล่าวหาว่าพวกเขาอาชญากรรมโดยไม่มีใบอนุญาต และถูกนำตัวมาโรงพัก ชายทั้งสองคนบอกว่าพวกเขาถูกตีด้วยแผ่นไม้ และมีการเอาถุงพลาสติกมาครอบศีรษะ เอดูอาโดให้ข้อมูลกับแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลว่า เขาถูกตีที่อวัยวะ ส่วนหลุยส์ มานูเอลถูกช็อตด้วยไฟฟ้าที่ขา ทางสำนักงานอัยการสูงสุดได้เริ่มการสอบสวนตามข้อกล่าวหาว่ามีการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย

ในบราซิล อามาริโด โซซา ลิมา (Amarildo Souza Lima) หายตัวไปนับแต่เขาถูกสารวัตรทหารจับกุมที่ย่านสลัมโรซินญา กรุงริโอเดอจาเนโร เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2556 จากการสอบสวนของทางการทราบว่า อามาริโดเสียชีวิตจากการทรมาน ที่เกิดขึ้นกับเขาระหว่างอยู่ในอาคารของหน่วยงานตำรวจ Pacifying Police Unit (UPP) ที่โรซินญา หลังจากถูกควบคุมตัวอย่างผิดกฎหมายเพื่อสอบปากคำ ตำรวจสองนายรวมทั้งผู้บัญชาการหน่วย UPP กำลังถูกฟ้องร้องคดีและอยู่ในเรือนจำตำรวจกว่า 20 นายได้ถูกฟ้องต่อศาลฐานประทุพถิมิชอบ ภายหลังการสอบสวนของตำรวจ และในปัจจุบันถูกควบคุมตัวระหว่างการไต่สวน แต่ไม่มีใครทราบชะตากรรมของนายอามาริโด

ในเม็กซิโก รายงานข้อมูลเกี่ยวกับการทรมานเพิ่มขึ้นนับแต่ปี 2549 โดยความรุนแรงเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในบริบทที่รัฐบาลพยายามปราบปรามแก๊งค์อาชญากรรม การควบคุมตัวหลายครั้งเกิดขึ้นโดยไม่มีหมายศาล โดยตำรวจอ้างว่าเป็นการจับกุมแบบ “ซึ่งหน้า” แม้ว่าบุคคลเหล่านี้จะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับความผิดที่เกิดขึ้นหรือสถานที่เกิดเหตุ บ่อยครั้งที่ประชาชนถูกจับกุมโดยไม่มีหลักฐาน และพวกเขาเป็นคนยากจนและมาจากชุมชนชายขอบ เป็นเหตุให้พวกเขาไม่สามารถเข้าถึงความช่วยเหลือด้านกฎหมายอย่างเพียงพอ และทำให้เสี่ยงที่จะได้รับการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายมากขึ้น

การทรมานโดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงมักเกิดขึ้นในช่วงที่ปราบปรามการชุมนุมประท้วง รวมทั้งกรณีของซีดี เม็กซิโก เวเนซุเอลา และบราซิล ซึ่งมีรายงานการปฏิบัติมิชอบของตำรวจที่เพิ่มขึ้นในช่วงที่มีการประท้วงก่อนจะมีการจัดแข่งฟุตบอลโลกในปี 2557 และในช่วงที่ทหารปฏิบัติการในย่านชุมชนแออัดในเมืองใหญ่ เช่น กรุงริโอเดอจาเนโร

การลดย่นลงโทษ

การกำหนดกฎหมายเป็นการเฉพาะให้การทรมานเป็นความผิดทางอาญา และการจัดตั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนและสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินด้านสิทธิมนุษยชน ในประเทศส่วนใหญ่ในภูมิภาคนี้ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีเป้าหมายเพื่อป้องกันการทรมาน และให้มีการสอบสวนอย่างเป็นผล

กรณีที่มีการร้องเรียนถึงการปฏิบัติมิชอบทั้งในปัจจุบันและอดีต แต่มักไม่มีการนำตัวผู้ทำการทรมานหรือผู้สั่งการมาลงโทษได้

ความบกพร่องของระบบยุติธรรมตลอดทั่วทวีปอเมริกา เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้เกิดการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอย่างอื่น ๆ ในภูมิภาคนี้ รวมทั้งวัฒนธรรมการลดยกยอพลันผิดที่หยิ่งรากลึกในภูมิภาค

อย่างเช่นในชิลี การละเมิดสิทธิมนุษยชนซึ่งรวมทั้งการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายที่เป็นผลจากการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายความมั่นคง มักเข้ารับการพิจารณาตามระบบของศาลทหาร ซึ่งขาดความเป็นกลางและขาดความไม่ลำเอียง

แม้จะมีความก้าวหน้าไปสู่ความยุติธรรมในบางประเทศของภูมิภาคนี้ แต่ที่ผ่านมายังไม่มีการนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษสำหรับกรณีการทรมานที่เกิดขึ้นในช่วงรัฐบาลทหารที่โหดร้ายเมื่อทศวรรษ 1960, 70 และ 80

กฎหมายนิรโทษกรรมในประเทศต่าง ๆ อย่างเช่น เอลซัลวาดอร์และอุรุกวัย ยังเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนการละเมิดสิทธิมนุษยชนหลายพันครั้ง แม้ว่ารัฐบาลจะสามารถสั่งการให้มีการสอบสวนต่อกรณีเหล่านี้ โดยอ้างพันธกรณีของตนตามกฎหมายระหว่างประเทศ

ในกัวเตมาลา มีการเลื่อนการไต่สวนคดีต่ออดีตประธานาธิบดีพลเอกเอเฟเฟรน รืออส มอนต์ (Efraín Ríos Montt) ไปจนถึงปี 2558 เขาถูกกล่าวหาว่าเกี่ยวข้องกับคำสั่งหาร การทรมาน การละเมิดทางเพศและการอพยพโยกย้ายชนพื้นเมืองชาวมายา-ไอซิลจำนวน 1,771 คน ช่วงที่เขาดำรงตำแหน่งเป็นประธานาธิบดีและผู้บัญชาการทหารบกของกองทัพกัวเตมาลา (2525-2526)

การไม่มีการสอบสวนอย่างเป็นผลเมื่อเกิดการปฏิบัติมิชอบและการละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้นรวมทั้งการทรมาน ยังเป็นปรากฏการณ์สำคัญสำหรับการขัดแย้งกันด้วยอาวุธในประเทศที่ยืดเยื้อมา 50 ปีของโคลอมเบีย คู่ขัดแย้งในสงครามทั้งฝ่ายกองทัพและทหารกองหนุน ทั้งที่เป็นปฏิบัติการของแต่ละฝ่ายหรือเป็นความร่วมมือกัน รวมทั้งปฏิบัติการของกลุ่มกองโจร ยังคงเป็นสาเหตุของการสังหารนอกกฎหมาย การบังคับบุคคลให้สูญหาย การลักพาตัว การทรมาน การบังคับโยกย้ายและความรุนแรงทางเพศ

รัฐบาลสหรัฐฯ เองก็ไม่สามารถประกันความรับผิดชอบต่อการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหายที่เป็นผลมาจากปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้าย ที่ผ่านมามีการนำตัวเจ้าหน้าที่มาลงโทษ รวมทั้งผู้ใช้เทคนิคการสอบปากคำ อย่างเช่น การรัดน้ำอย่างต่อเนื่องใส่หน้าคนที่ถูกปิดตา (water-boarding) การบังคับให้คนนอนเป็นเวลานาน และการให้อยู่ในท่าที่ไม่สบาย โดยเป็นการกระทำของหน่วยข่าวกรองกลางซึ่งเป็นผู้บริหารศูนย์ควบคุมตัวแบบลับทั่วโลก พวกเขายังไม่ถูกนำตัวมาดำเนินคดี ทางคณะกรรมการหน่วยข่าวกรอง (US Select Committee on Intelligence) ได้จัดให้มีการตรวจสอบโครงการของ CIA ที่ยุติลงไปแล้ว แต่ที่ผ่านมายังไม่มีการเปิดเผยรายงาน 6,000 กว่าหน้าที่ยังจัดเป็นข้อมูลลับ

ทันทีที่ฮวน มานูเอล คาร์สโค (Juan Manuel Carrasco) อายุ 21 ปีถูกจับกุมโดยตำรวจระหว่างการประท้วงที่กรุงวาเลนเซีย ประเทศเวเนซุเอลลา เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2557 เขาได้ถูกทำร้ายอย่างทารุณ

“พวกเขา (ตำรวจ) บังคับให้เราห่อตัวเอามือโอบเข้าเอาไว้ จากนั้นก็ทุบตีเรา การ์ดคนหนึ่งบอกว่า เราไม่จำเป็นต้องสวมมณฑป เพราะแม้แต่พระเจ้าก็ไม่อาจช่วยเราได้ พวกเขาบอกว่าวันนี้จะเป็นวันสุดท้ายของเรา จากนั้นพวกเขาก็ถอดกางเกงในของผมออก และเอาสิ่งของบางอย่างแทงเข้าไปที่ก้น” เขาให้ข้อมูลกับแอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนล

ฮวน มานูเอลได้รับการปล่อยตัวสามวันหลังถูกจับกุม ทางสำนักงานอัยการสูงสุดกำลังสอบสวนคดีของเขาอยู่

นับแต่การประท้วงเริ่มขึ้นในเวเนซุเอลลาเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ แอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนลได้รับข้อร้องเรียนหลายสิบครั้งเกี่ยวกับการปฏิบัติมิชอบของเจ้าหน้าที่ระหว่างการจับกุม การส่งตัว และการควบคุมตัว

ภาพรวมของเอเชียแปซิฟิก

หลายประเทศในเอเชียแปซิฟิกมักไม่สามารถทำตามเป้าหมายในการป้องกันและลดโทษกรณีที่เกิดการทรมานได้ โดยเฉพาะประเทศจีนและเกาหลีเหนือซึ่งถือว่ามีสถานการณ์ที่เลวร้าย ในบางประเทศยังคงอนุญาตให้มีการลงโทษอย่างเช่น การ شکنิน และมักไม่มีการสอบสวนต่อกรณีที่มีการใช้การทรมาน

การควบคุมตัวและการบังคับให้รับสารภาพ

ตำรวจในหลายประเทศรวมทั้งจีน พิจิ อินโดนีเซีย มาเลเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ อินเดีย ปากีสถานและศรีลังกา ต่างมีส่วนร่วมในการทรมานบุคคลในหลายกรณี ทั้งในช่วงการสอบปากคำและการควบคุมตัวระหว่างรอการไต่สวน และมักบังคับให้ผู้ถูกควบคุมตัว “รับสารภาพ” ต่อข้อกล่าวหา บางครั้งถึงกับทรมานจนเสียชีวิต

ยกตัวอย่างเช่น เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2556 พี กรูณา นิธิ (P. Karuna Nithi) อายุ 42 ปีเสียชีวิตระหว่างการควบคุมตัวของตำรวจในรัฐเนกริเซมบีลัน มาเลเซีย ญาติของเขาแจ้งต่อแอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนลว่า พบร่องรอยการทุบตีบนศพของเขา โดยมีเลือดไหลออกมาจากด้านหลังของศีรษะ จากรายงานชันสูตรพบร่องรอยบาดเจ็บ 49 แห่งบนร่างกายเขา

ในศรีลังกา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทรมาน 86 เรื่อง ในช่วงสามเดือนแรกของปี 2556 ผู้ต้องขังบางคนเสียชีวิตจากการซ้อมอย่างทารุณระหว่างถูกควบคุมตัว

เรายังมีข้อมูลการปฏิบัติอย่างมิชอบของตำรวจระหว่างการควบคุมตัวในฟิลิปปินส์ เมื่อเดือนมกราคม 2557 มีการตรวจพบ “กงล้อเพื่อการทรมาน” ในคุกลับที่ตำรวจหน่วยข่าวกรองใช้งาน โดยกงล้อดังกล่าวได้ถูกใช้เพื่อเสียดายวิธีการทรมานผู้ต้องขัง อย่างเช่น การให้ทำ “ท่าค้างคาว 30 วินาที” หมายถึงการจับผู้ถูกควบคุมตัวแขวนห้อยหัวลงเหมือนค้างคาวเป็นเวลา 30 วินาที มีรายงานว่าผู้ถูกควบคุมตัว 44 คนได้ถูกทรมานในสถานที่แห่งนี้ ตำรวจ 10 นายมีส่วนร่วมในการกระทำความผิด และเชื่อว่าได้ถูกส่งพักราชการ แต่ไม่มีการฟ้องร้องดำเนินคดีต่อพวกเขา

การเขียนตีพิมพ์เป็นการลงโทษที่ได้รับอนุญาตในมัลดีฟ โดยศาลมักลงโทษบุคคลด้วยวิธีการดังกล่าวหากพบว่ามีทัศนคติที่ผิดฐานมีเพศสัมพันธ์นอกสมรส

การทรมานเพื่อปิดปากนักกิจกรรม

ในบางประเทศ นักกิจกรรมจะถูกทรมานเพื่อเป็นการลงโทษฐานที่ทำงานเพื่อปกป้องสิทธิมนุษยชน

ในเวียดนาม นักกิจกรรมหลายสิบคนได้ถูกควบคุมตัวในสภาพที่เลวร้าย เพื่อขัดขวางไม่ให้พวกเขาทำงานส่งเสริมสิทธิมนุษยชน บางคนถูกทุบตี ไม่ได้รับประทานอาหารที่พอเพียง ไม่ได้รับการดูแลสุขภาพ และอาจถูกขังเดี่ยวเป็นเวลานาน

ทางการจีนก็ลงโทษนักกิจกรรมแบบเดียวกัน มีทั้งการปฏิเสธไม่ให้ได้รับการรักษาพยาบาลแม้จะเจ็บป่วยอย่างหนัก ในเดือนมีนาคม 2557 จ้าวซุนหลี่ (Cao Shunli) อายุ 52 ปีเสียชีวิตจากอาการล้มเหลวของอวัยวะที่โรงพยาบาลในกรุงปักกิ่ง หลังจากเจ้าหน้าที่เรือนจำที่ควบคุมตัวเธอปฏิเสธไม่ให้เธอได้รับการรักษาพยาบาลที่จำเป็นในช่วงห้าเดือน

ในส่วนของที่ถือว่าเป็นนิมิตรหมายเชิงบวก เมื่อปลายปี 2556 ทางการจีนประกาศยกเลิกค่ายกกัน “เพื่อให้การศึกษาใหม่โดยผ่านการใช้แรงงาน” ซึ่งเคยใช้เป็นที่ควบคุมตัวและลงโทษบุคคล โดยไม่มีการตั้งข้อหาหรือการไต่สวนคดี โดยเป็นการลงโทษคนที่เคลื่อนไหวทางการเมืองหรือมีความเชื่อทางศาสนา

อย่างไรก็ดี การตั้งข้อหา มักมีลักษณะที่ไม่หนักแน่น และยังคงมีการควบคุมตัวบุคคลในสภาพที่เลวร้ายในลักษณะที่ถือว่าการควบคุมตัวโดยพลการ

เรือนจำและศูนย์ควบคุมตัว

สภาพของเรือนจำค่อนข้างเลวร้ายในหลายประเทศทั่วภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

ค่ายกักกันนักโทษของเกาหลีเหนือน่าจะเป็นแหล่งที่มีการทรมานที่เลวร้ายสุดแห่งหนึ่งในโลก นักโทษหลายร้อยคนรวมทั้งที่เป็นเด็ก ถูกขังไว้ในสภาพที่ไร้มนุษยธรรม โดยอยู่ในศูนย์ควบคุมตัวแห่งต่าง ๆ ของประเทศ

ผู้ถูกควบคุมตัวมักถูกบังคับให้ทำงานที่อันตราย มีเวลาพักผ่อนเพียงเล็กน้อย จะถูกลงโทษ ถ้าทำงานช้า ถ้าจำกฎของเรือนจำไม่ได้ หรืออาจถูกทุบตีหากต้องสงสัยว่าโกหก ถูกบังคับให้ออกกำลังกาย ถูกบังคับให้ยืนนิ่ง ๆ เป็นเวลานาน ผลสืบเนื่องจากการขาดแคลนอาหาร การขาดแคลนบริการด้านสุขภาพ และสภาพที่ขาดสุขอนามัย เป็นเหตุให้ผู้ต้องขังเสียชีวิตลงระหว่างอยู่ในเรือนจำหรือไม่นานหลังได้รับการปล่อยตัว

ในพื้นที่ชนเผ่าภาคตะวันตกเฉียงเหนือของปากีสถาน ผู้ชายและเด็กผู้ชายหลายพันคนถูกกองทัพจับกุมโดยพลการ และถูกกักตัวไว้ที่ศูนย์ควบคุมตัวลับ มีรายงานว่ามีการทรมานอย่างกว้างขวาง

นีแอส (Niaz) (ไม่ใช่ชื่อจริงของเขา) ถูกกักตัวไว้ที่ศูนย์ควบคุมตัวดังกล่าว เขาได้เล่าประสบการณ์ไว้เมื่อปี 2556 ว่า “ในช่วงห้าวันแรก พวกเขาใช้เข็มขัดหนังโบยใส่หลังเราตลอดเวลา เป็นความเจ็บปวดที่สุดจะบรรยาย (ทหาร) ชูที่จะฆ่าผมถ้าไม่ยอมรับสารภาพว่าเป็นสมาชิกกลุ่มกบฏลับ” น้องชายของนีแอสเสียชีวิตระหว่างการควบคุมตัว

มีข้อมูลว่าญี่ปุ่นจะควบคุมตัวผู้ต้องโทษประหารชีวิตโดยเป็นการขังเดี่ยวหลายทศวรรษ ในสภาพที่โหดร้ายและไร้มนุษยธรรม ในเดือนมีนาคม 2557 ศาลญี่ปุ่นสั่งให้มีการพิจารณาคดีใหม่และให้ปล่อยตัวนายฮากามาตะ ฮิวาโอะ (Hakamada Iwao) อายุ 78 ปี หลังจากถูกขังเป็นนักโทษประหารชีวิตมากกว่าสี่ทศวรรษ โดยในตอนนั้นเขาถูกจำคุกในข้อหาฆาตกรรมเจ้านายของตนเอง โดยเป็นผลมาจากการถูกบังคับให้สารภาพในระหว่างการควบคุมตัวเพื่อรอการไต่สวน ซึ่งมักเป็นจุดที่เปิดโอกาสให้มีการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย

ออสเตรเลียกำลังกักตัวผู้แสวงหาที่พักพิงหลายร้อยคนในสภาพที่เหมือนเรือนจำ โดยเป็นศูนย์กักตัวที่ปาปัวนิวกินี พวกเขาถูกขังในสถานที่ที่แออัด อากาศร้อน ไม่ได้รับน้ำอย่างเพียงพอและไม่ได้รับการรักษาพยาบาล ผู้ถูกกักบางคนรายงานว่าถูกเจ้าหน้าที่ปฏิบัติโดยมิชอบ มีทั้งที่ถูกเตะ ต่อย และผลัก

การลายนวลพันผิด

การไม่สามารถนำตัวผู้เกี่ยวข้องกับทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายมาลงโทษ เป็นปรากฏการณ์ทั่วไปในเอเชียแปซิฟิก ที่อินโดนีเซีย มองโกเลีย และเนปาล ประมวลกฎหมายอาญาไม่มีข้อบัญญัติเพื่อเอาผิดกับการทรมานอย่างเป็นผล

นับเป็นนิมิตหมายดีเมื่อเดือนมกราคม 2557 ได้หวั่นยกเลิกระบบศาลทหาร เป็นการเปลี่ยนเขตอำนาจศาลในคดีอาญา เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ทหารต้องเข้ารับการไต่สวนในศาลพลเรือน ทั้งนี้เป็นผลมาจากกรณีที่สิบโทคนหนึ่งเสียชีวิตในเดือนกรกฎาคม 2556 โดยเป็นผลมาจากการทรมาน

ในวันที่ 30 สิงหาคม 2556 อาลี คริสตี (Ali Chishti) ผู้สื่อข่าวชาวปากีสถานได้ถูกตำรวจลักพาตัวและทรมาน

เขาเป็นผู้สื่อข่าวด้านความมั่นคงในประเทศของนิตยสาร *The Friday Times* ซึ่งกำลังขีบรถกลับบ้านในตอนค่ำ มีตำรวจตั้งด่านและเรียกให้เขาหยุดตรวจ เป็นตำรวจในเครื่องแบบทหารและนอกเครื่องแบบหนึ่งนาย

จากนั้นมีการจับตัวเขาใส่รถอีกคันหนึ่ง เอาผ้าปิดตาและนำตัวไปบ้านหลังหนึ่ง จากนั้นเขาก็ถูกซ้อมซ้ำแล้วซ้ำอีก ชายคนหนึ่งเอาแต่พร่ำว่าดำนานาม เศรษฐี (Najam Sethi) บรรณาธิการของอาลี เขาเป็นคนที่มักวิพากษ์วิจารณ์กองทัพและพรรค MQM ซึ่งเคยถูกขู่ฆ่า ขู่ลักพาตัวและทรมาน

สุดท้ายพวกเขานำตัวอาลีไปทิ้งไว้ไม่ไกลจากหน่วยทหารแห่งหนึ่ง (Defence House Authority Phase 8) เขาต้องขอความช่วยเหลือจากตำรวจในพื้นที่เพื่อตามหารถยนต์ของเขาที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง

อาลีให้ข้อมูลกับแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลว่า เขาเชื่อว่าคนร้ายทำตามคำสั่งของอีกคนหนึ่ง เขาได้แจ้งความกับตำรวจ แต่ที่ผ่านมาไม่มีการนำตัวคนที่ลักพาตัวและทรมานเขามาลงโทษ

ภาพรวมของยุโรปและเอเชียกลาง

แม้จะกำหนดให้มีข้อบัญญัติตามกฎหมายห้ามการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย แต่การปฏิบัติเช่นนี้ยังคงเกิดขึ้นแพร่หลายในยุโรปและเอเชียกลาง โดยเฉพาะในประเทศอดีตสหภาพโซเวียต เราได้เก็บข้อมูลการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายในพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของสหภาพยุโรป และบางประเทศไม่ยอมสอบสวนตามข้อกล่าวหาว่ามีส่วนร่วมกับการทรมานอย่างจริงจัง ซึ่งเป็นการทรมานที่เกิดขึ้นในบริบทที่มีการปราบปรามการก่อการร้ายภายใต้การนำของสหรัฐฯ

ภาพรวม

การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายยังเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางทุกประเทศที่เคยเป็นอดีตสหภาพโซเวียต การบัญญัติเป็นกฎหมายคุ้มครองเพื่อต่อต้านการทรมานในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา แทบไม่ได้ส่งผลให้การทรมานหมดไป โดยมักนำมาใช้กับผู้ต้องสงสัยว่าเป็นสมาชิกกลุ่มแบ่งแยกดินแดนหรือกลุ่มอิสลามหัวรุนแรง แต่ในขณะเดียวกันก็ได้ถูกใช้อย่างแพร่หลายโดยหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายทั่วไป เนื่องจาก

หน่วยงานตำรวจที่ข้อคดีและมีทรัพยากรน้อยยังเห็นว่าการบังคับให้รับสารภาพเป็นช่องทางง่ายสุดเพื่อให้มีการลงโทษผู้ที่ถูกจับกุม และเป็นกรริดไถเงินเพื่อหารายได้เพิ่มเติม

การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายมักไม่ค่อยเกิดขึ้นในระบบยุติธรรมทางอาญาทั่วไปของประเทศส่วนใหญ่ในสหภาพยุโรป แต่เมื่อเกิดการปฏิบัติดังกล่าวขึ้น ก็มักไม่มีการนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษหรือมีแต่น้อยมาก ประเทศในสหภาพยุโรปส่วนใหญ่ยังสนับสนุนปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายของสหรัฐฯ และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติมิชอบหลายประการที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนเที่ยวบินเพื่อขนย้ายตัวผู้ต้องสงสัยในคดีก่อการร้าย และในบางกรณียังอำนวยความสะดวกให้มีสถานที่ลับเพื่อใช้คุมตัวนักโทษ คนที่พยายามแสวงหาความยุติธรรมและการเปิดเผยความจริงอย่างเต็มที่เกี่ยวกับการทรมานเหล่านี้ ก็มักได้รับการปฏิเสธ

ตุรกีน่าจะเป็นประเทศในยุโรปและเอเชียกลางที่เป็นตัวอย่างการลดการทรมานระหว่างการควบคุมตัวลงเป็นอย่างมาก หรืออาจหมดไปในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา แต่การใช้กำลังอย่างมิชอบต่อผู้ต้องขังยังคงเป็นปัญหาที่ฝังรากลึก และรัฐบาลมีท่าทีสนับสนุนมากกว่าจะยับยั้งการปฏิบัติเช่นนั้นในปีที่แล้ว

การบังคับให้รับสารภาพ

การนำมาตรการป้องกันเพื่อต่อต้านการทรมานมาใช้อย่างเป็นทางการ แทบไม่ได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงวัฒนธรรมการบังคับใช้กฎหมายในอดีตสหภาพโซเวียต

หน่วยงานตำรวจหลายแห่งยังคงประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ โดยคิดจากจำนวนคดีที่จำหน่ายออกและจำนวนคดีที่ศาลสั่งลงโทษ โดยคำรับสารภาพที่ได้มาจากการทรมานมักจะเป็นช่องทางที่รวดเร็วสุดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว

วิธีการทรมานตามข้อมูลทีแอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลเก็บได้ในประเทศอดีตสหภาพโซเวียต มีตั้งแต่การทุบตี การแขวนจากเพดาน และการทำให้ขาดอากาศหายใจโดยใช้ถุงพลาสติกครอบ ไปจนถึงการช็อตด้วยไฟฟ้า การเอาเข็มทิ่มไปในเล็บมือหรือเล็บเท้า การสาดน้ำเย็นจัดใส่ หรือแม้แต่การข่มขืนกระทำชำเรา

ตลอดทั่วเอเชียกลาง ผู้ต้องสงสัยว่าเป็นสมาชิกกลุ่มอิสลามหัวรุนแรงหรือกลุ่มต่อต้านรัฐบาล มักเสี่ยงที่จะถูกทรมาน ผู้ต้องสงสัยว่าเป็นสมาชิกกลุ่มติดอาวุธด้านคอเคซัสเหนือในรัสเซียก็มักตกเป็นเหยื่อการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย เพื่อรีดคำรับสารภาพที่ใช้เป็นหลักฐานเอาผิดและเพื่อใช้เป็นข่าวกรอง

ราซูล คูดาเยฟ (Rasul Kudaev) ถูกจับกุมเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2548 ในรัสเซีย เขาถูกกล่าวหาว่าเข้าร่วมกับกลุ่มติดอาวุธที่โจมตีอาคารของรัฐบาลในเมืองนัลชิก เขาถูกข่มขู่อย่างหนักช่วงที่ถูกจับกุมและในภายหลัง สามารถเห็นร่องรอยการข่มขืนบนใบหน้า แต่ตำรวจอ้างว่าเขาล้มลงกับพื้นเอง ที่ผ่านมามีการสอบสวนตามข้อกล่าวหาของเขา การฟ้องคดีซึ่งเริ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2552 ต้องใช้คำรับสารภาพที่ได้มาจากการบังคับทั้งหมด ห้าปีผ่านไป และเก้าปีหลังการจับกุม การไต่สวนยังไม่สิ้นสุดลง

ในทาจิกิสถาน อูเหม็ด โทจีเยฟ (Umed Tojiev) กระโดดออกจากหน้าต่างบนชั้นสามของโรงพักจนขาทั้งสองข้างหัก ตอนที่เขาถูกควบคุมตัว ถูกทรมาน และถูกบังคับให้สารภาพว่าเป็นพวกก่อการร้าย เขาเสียชีวิตในโรงพยาบาลของเรือนจำในอีกสองเดือนต่อมาเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2557 โดยมีกระสุนปืนเป็นเพราะเส้นเลือดอุดตัน

มีข้อมูลว่ามีการใช้คำรับสารภาพที่ได้มาจากการทรมาน เป็นหลักฐานในการตัดสินประหารชีวิตในเบลารุส ซึ่งเป็นประเทศเดียวในยุโรปที่ยังคงใช้โทษประหารชีวิต

การลายนวลพันผิด

ตลอดทั่วประเทศอดีตสหภาพโซเวียต ตำรวจที่มีส่วนในการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายมักลายนวลพันผิดเสมอ แทบไม่มีการฟ้องคดีต่อเจ้าหน้าที่ในศาล เนื่องจากการสอบสวนโดยเพื่อนตำรวจด้วยกันเองในเบื้องต้น หรือเป็นการสอบสวนของพนักงานอัยการซึ่งเป็นมิตรกับตำรวจ ศาลมักไม่สั่งให้มีการสอบสวนเพิ่มเติม หรือไต่สวนด้วยตนเองแม้จะมีหลักฐานว่ามีการทรมานเกิดขึ้นต่อจำเลย

การปฏิเสธว่าตำรวจไม่ได้กระทำผิดมักเป็นปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นตลอดทั่วสหภาพยุโรป และในคาบสมุทรบอลข่าน เนื่องจากแทบไม่มีความใส่ใจจากหน่วยงานและแทบไม่มีการสอบสวนอย่างเต็มที่

การประท้วง

การใช้กำลังเกินกว่าเหตุและการทุบตีเพื่อลงโทษผู้ประท้วง มักเกิดขึ้นในประเทศอดีตสหภาพโซเวียต ในช่วงหลายเดือนที่ผ่านมา แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเก็บข้อมูลการปฏิบัติมิชอบหลายกรณีต่อผู้ประท้วงและนักกิจกรรมของฝ่ายค้านในรัสเซีย อาร์เซอร์ไบจาน และโดยเฉพาะในยูเครน จากการประท้วงที่กรุงเคียฟ ประมาณว่ามีประชาชนกว่า 1,000 คนที่ได้รับบาดเจ็บจากการใช้กำลังเกินกว่าเหตุของตำรวจ รวมทั้งอีกกว่า 100 คนที่ถูกยิง และเป็นเหตุให้หลายคนเสียชีวิต

ในเดือนมกราคม 2557 มิคฮาอิล นิสโคกูซ (Mikhailo Niskoguz) นักศึกษาชาวยูเครนได้ถูกตำรวจทรมาน เขาถูกทุบตี ถูกเอาไม้ดกกัด ถูกทำให้แขนหัก นิสโคกูซกำลังถ่ายภาพในช่วงที่มีการประท้วงรัฐบาลในใจกลางกรุงเคียฟ

ประชาชนหลายพันคนที่เดินขบวนประท้วงในตุรกีเมื่อปี 2556 กรณีการประท้วงที่สวนสาธารณะเกซี ก็ได้รับบาดเจ็บจากตำรวจ โดยเชื่อว่ามีอยู่อย่างน้อยสี่คนที่เสียชีวิตจากการปฏิบัติมิชอบดังกล่าว

ฮากาน ยามาน (Hakan Yaman) อายุ 37 ปี สูญเสียตาข้างหนึ่ง กระดูกแก้ม หน้าผากและคางแตกและกะโหลกศีรษะร้าว หลังจากตำรวจซ้อมเขาใกล้บ้านในกรุงอิสตันบูลเมื่อเดือนมิถุนายนปีที่แล้ว จากนั้นตำรวจก็นำตัวเขาไปทิ้งไว้ ซึ่งเชื่อว่าเป็นเหตุให้เขาเสียชีวิต

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยังได้เก็บข้อมูลในหลายกรณีของการปฏิบัติมิชอบของตำรวจ ในช่วงที่มีการประท้วงมาตรการรัดเข็มขัดในสเปน โรมาเนีย อิตาลี และโดยเฉพาะในกรีซเมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมา

การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายและพรมแดนทวีปยุโรป

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ได้เก็บข้อมูลการปฏิบัติมิชอบหลายกรณี รวมทั้งการผลักดันให้ส่งกลับคนเข้าเมืองและผู้ลี้ภัยตามชายแดนนอกสหภาพยุโรป ซึ่งก่อให้เกิดอันตราย โดยเฉพาะบริเวณพรมแดนประเทศกรีซ-ตุรกี และตลอดช่วงพรมแดนบริเวณที่เป็นเมืองท่าของสเปนกับประเทศโมร็อกโก เนื่องจากมักมีข้อกล่าวหาที่น่าเชื่อถือว่าการทรมานหรือการปฏิบัติอย่างดูหมิ่นศักดิ์ศรี

ความร่วมมือของยุโรปในการส่งตัวผู้ต้องสงสัยคดีก่อการร้ายและการควบคุมตัวในที่ลับ

รัฐบาลตลอดทั่วสหภาพยุโรปยังไม่สามารถดำเนินการสอบสวนอย่างเป็นผล กรณีที่ไปมีส่วนร่วมในปฏิบัติการส่งตัวผู้ต้องสงสัยคดีก่อการร้าย (rendition) และการควบคุมตัวในที่ลับซึ่งเป็นโครงการของหน่วยข่าวกรองกลาง (CIA) สหรัฐฯ ซึ่งเป็นเหตุให้มีการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอย่างแพร่หลายระหว่างปี 2544-2550

จากข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ทั้งของสหภาพยุโรป สภายุโรป องค์การสหประชาชาติ ผู้สื่อข่าวและเอ็นจีโอระบุว่า สถานที่ควบคุมตัวในที่ลับของ CIA ยังมีอยู่ในลิทัวเนีย โปแลนด์ และโรมาเนีย ระหว่างปี 2545-2549 ผู้ที่ถูกควบคุมตัวอ้างว่าได้ถูกทรมาน ถูกบังคับให้อดนอนเป็นเวลาต่อเนื่องกัน และถูกทำให้อยู่ในสภาพเหมือนคนจมน้ำ

โรมาเนียได้จัดให้มีการไต่สวนของรัฐสภาแบบลับเพียงครั้งเดียวและใช้เวลาไม่กี่ชั่วโมง ข้อสรุปที่ได้ถูกเก็บเป็นความลับ มีการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะโดยย่อ ระบุว่าโรมาเนียไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องใด ๆ กับการส่งตัวผู้ต้องสงสัยคดีก่อการร้ายและการควบคุมตัวในที่ลับ

การสอบสวนทางอาญาในโปแลนด์เริ่มขึ้นเมื่อปี 2551 แต่ประสบปัญหาล่าช้าและขาดความโปร่งใส อย่างไรก็ตาม ผลของการสอบสวนเป็นเหตุให้ชายสามคนที่ถูกควบคุมตัวที่อ่าวกวานตานาไม่ได้รับการจัดสถานะอย่างเป็นทางการให้เป็น “ผู้เสียหาย” ในเดือนมกราคม 2557 หนังสือพิมพ์ Washington Post รายงานว่ารัฐบาลสหรัฐฯ จ่ายเงินจำนวน 15 ล้านดอลลาร์ให้กับทางการโปแลนด์สำหรับปฏิบัติการคุกคามเหล่านี้ การสอบสวนในลิทัวเนียให้ข้อมูลที่นำไปสู่กรณีการเคลื่อนย้ายนายมุสตาฟา อัล-ฮอซาวี (Mustafa al-Hawsawi) เข้าประเทศอย่างผิดกฎหมาย เขาเคยถูกควบคุมตัวที่อ่าวกวานตานาเช่นกัน และอ้างว่าเคยถูกควบคุมตัวในคุกลับที่นั่น

นับเป็นชัยชนะด้านความยุติธรรมที่หาได้ยาก ศาลอิตาลีได้สั่งลงโทษเจ้าหน้าที่หน่วยราชการลับของสหรัฐฯ และอิตาลีในข้อหาลักพาตัวนายอาบู โอมาร์ (Abu Omar) เมื่อปี 2546 และต่อมามีการส่งตัวเขาไปรับการทรมานในอียิปต์ ในเดือนธันวาคม 2555 ศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป (European Court of Human Rights) ยังมีคำสั่งว่ามาซิโดเนียมีส่วนร่วมในการปฏิบัติที่โหดร้าย การควบคุมตัวโดยพลการ การ

บังคับบุคคลให้สูญหายและการทรมานของเหยื่อการส่งตัวข้ามประเทศอีกคนหนึ่งคือนายคาเล็บ เอล-มาลี (Khaled el-Masri)

อย่างไรก็ดี โดยทั่วไปแล้วทางการมักปฏิเสธ ปิดบัง หรือลดทอนพันธกิจของตนที่มีต่อข้อห้ามต่อการทรมานในทุกสภาพการณ์ ซึ่งเป็นข้อห้ามสากลและโดยสัมบูรณ์

“กะโหลกและกระดูกโอบหน้าแตก รวมทั้งที่บริเวณเข้าตา เลือดออกในสมองและแผลฟกช้ำบริเวณลำคอ” เป็นข้อสรุปในรายงานตรวจร่างกายของนายวลาดีสลอฟ ไชสกี (Vladislav Tsilytskiy) โปรแกรมเมอร์คอมพิวเตอร์ อายุ 23 ปี เขาถูกควบคุมตัวไว้พร้อมกับคนอื่น ๆ ในระหว่างการประท้วงที่กรุงเคียฟ เมืองหลวงของยูเครนเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2557

หลังได้รับการปล่อยตัวจากตำรวจ ต้องมีการนำตัวนายวลาดีสลอฟไปโรงพยาบาลโดยทันที

บนเตียงในโรงพยาบาล เขาให้ข้อมูลกับทนายความว่าถูกซ้อมจนสลบไป และตำรวจได้ลากตัวเขาจากกระเปาะของอาคารซ้อมฟุตบอล โดยการจับที่ปากของเขาและลากตัวไปจากนั้นยังนำกระป๋องสเปรย์พริกไทยฉีดใส่อวัยวะเพศของเขา

ที่ผ่านมายังไม่มี การสอบสวนกรณีนี้แต่อย่างใด

ภาพรวมของตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ

ตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือยังเต็มไปด้วยการลุกฮือในช่วงเกือบทั้งทศวรรษที่ผ่านมา จากปรากฏการณ์ที่เฟื่องฟูของสิทธิมนุษยชนในเบื้องต้น รวมทั้งสิทธิที่จะปลอดจากการทรมาน ได้เปลี่ยนสภาพเป็นความทุกข์ยากและความถดถอยด้านสิทธิ ในกรณีของซีเรีย ได้เปลี่ยนไปเป็นความน่าสะพรึงกลัวของหายนະภัยที่มีต่อสิทธิมนุษยชน โดยมีการทรมานเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในประเทศที่อยู่ใต้ระบอบเผด็จการมานาน ประชาชนต่างยึดอัดกับความเชื่อซ้ำของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

แม้ว่ารัฐบาลใหม่อาจดำเนินการในเชิงบวกอยู่บ้าง ในบางกรณี เช่น การกำหนดข้อบัญญัติที่เข้มแข็งเพื่อห้ามใช้การทรมาน อย่างไรก็ตามในกรณีของตูนิเซียซึ่งเริ่มมีกระบวนการเปลี่ยนผ่านของความยุติธรรม แต่ปัจจัยพื้นฐานที่เป็นต้นเหตุของการปฏิบัติมิชอบดังกล่าว ยังคงเป็นอุปสรรคที่ดำรงอยู่ทำให้ไม่สามารถเปลี่ยนจากกฎหมายให้เป็นการปฏิบัติได้จริง

สภาพช่วงความขัดแย้งและหลังความขัดแย้ง

รายงานข้อมูลเกี่ยวกับการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายในซีเรียเพิ่มขึ้นอย่างมาก ภายหลังจากการประท้วงเมื่อเดือนมีนาคม 2554 ซึ่งทางการได้ตอบโต้อย่างทารุณ และเป็นเหตุให้เกิดความขัดแย้งในประเทศอย่างต่อเนื่อง มีการทรมานผู้ต้องสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับฝ่ายค้านอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งการทรมานนักกิจกรรมด้านสันติภาพและเด็ก มีรายงานว่า การทรมานเป็นเหตุให้ผู้ถูกควบคุมตัวหลายพันคนเสียชีวิต แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยังเก็บข้อมูลการทรมานที่กระทำโดยกลุ่มติดอาวุธ

การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายยังเป็นข้อมูลในเชิงลบสำหรับประเทศที่เริ่มฟื้นตัวของความขัดแย้ง ในอิรัก การทรมานยังเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในเรือนจำและศูนย์ควบคุมตัว เชื่อว่ามีผู้เสียชีวิตกว่า 30 คนในระหว่างการควบคุมตัวโดยเป็นผลมาจากการปฏิบัติแบบดังกล่าวระหว่างปี 2553 และ 2555

ในลิเบีย การทรมานยังคงเกิดขึ้นอย่างแพร่หลาย ทั้งในพื้นที่ของรัฐและกลุ่มทหารบ้าน แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเก็บข้อมูลผู้เสียชีวิต 23 รายเนื่องจากการทรมานตั้งแต่ความขัดแย้งยุติลงเมื่อปี 2554

การตอบโต้ต่อการแสดงความเห็นต่าง การประท้วง และภัยต่อความมั่นคงในประเทศ ในสายตาของรัฐ

รูปแบบทั่วไปที่เกิดขึ้นในตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือได้แก่ การที่รัฐบาลหันไปใช้การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายเพื่อปราบปรามการลุกฮือและการประท้วง และตอบโต้สิ่งที่พวกเขาเชื่อว่าเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงในประเทศ

ในอียิปต์ ในระหว่างที่เกิดการลุกฮือเมื่อปี 2554 เจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงและทหารได้ใช้การทรมานเป็นอาวุธเพื่อทำร้ายผู้ประท้วง ภายใต้อำนาจของทหารในเดือนมีนาคม 2554 มีการบังคับให้ผู้ประท้วงหญิงต้องเข้ารับ “การตรวจพรหมจรรย์” รัฐบาลชุดปัจจุบันกำลังจัดทำกฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายฉบับใหม่ ซึ่งหากมีการบังคับใช้จะทำให้มาตรการป้องกันการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอ่อนแอลง ทั้ง ๆ ที่การทรมานยังเกิดขึ้นอย่างแพร่หลาย

ในอิหร่าน ทางการใช้การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายเพื่อรีด “คำรับสารภาพ” เพื่อนำมาใช้ลงโทษบุคคล เป็นเหตุให้ศาลตัดสินประหารชีวิตในหลายคดี ทั้งในส่วนของ การปราบปรามการประท้วงอย่างสงบและสันติ ไปจนถึงการไต่สวนคดียาเสพติดและคดีเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อย การทรมานเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในช่วงสอบปากคำ ซึ่งโดยปกติแล้วผู้ถูกควบคุมตัวจะไม่ได้รับอนุญาตให้พบกับทนายความ

ในหลายประเทศ ทางการจำเป็นต้องตอบโต้กับภัยคุกคามอย่างแท้จริงต่อประชาชน ทั้งที่เป็นการกระทำของกลุ่มติดอาวุธหรือกลุ่มบุคคลที่มีเป้าหมายเป็นพลเรือน อย่างไรก็ตาม ภูมิภาครัฐมักเกิดขึ้นพร้อมกับรายงานข้อมูลว่ามีการทรมานผู้ต้องสงสัย ยกตัวอย่างเช่น ในจอร์แดน ผู้ชาย 11 คนถูกจับกุมเมื่อ

เดือนตุลาคม 2555 พวกเขาถูกกล่าวหาว่าวางแผนประทุษร้ายในกรุงอัมมัน แต่พวกเขาอ้างว่าต้อง “รับสารภาพ” เนื่องจากถูกรังแก

นอกจากนั้น การรุกรานมักเกิดขึ้นกับฝ่ายต่อต้านรัฐบาลและนักกิจกรรมภาคประชาสังคม โดยเกิดขึ้นอย่างจงใจ ในซาอุดีอาระเบีย มักมีรายงานข้อมูลการรุกรานและการปฏิบัติที่โหดร้ายที่กระทำต่อผู้ต้องสงสัยในคดีความมั่นคง ซึ่งบางครั้งยังรวมถึงฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองด้วย

ในช่วงที่ผ่านมา มีการกล่าวหาว่ามีการรุกรานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายกับผู้ถูกควบคุมตัว ซึ่งบางคนถูกควบคุมตัวด้วยข้อหา “ความมั่นคง” ทั้งในบาห์เรน คูเวต โอมาน กาตาร์ และสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์

ในอิสราเอลและเขตปกครองปาเลสไตน์ (Occupied Palestinian Territories) การปฏิบัติมิชอบต่อผู้ถูกควบคุมตัวระหว่างการจับกุมและการสอบปากคำ ยังเป็นข้อกังวลร้ายแรง โดยเฉพาะกรณีที่เกิดขึ้นกับชาวปาเลสไตน์ นับแต่ปี 2544 มีข้อร้องเรียนการรุกรานกว่า 800 ฉบับ ซึ่งเป็นกรกล่าวหาหน่วยงานความมั่นคงของอิสราเอล แต่ที่ผ่านมาไม่มีการสอบสวนคดีตามข้อกล่าวหาเหล่านี้

รัฐบาลปาเลสไตน์ในเขตเวสต์แบงก์และรัฐบาลของกลุ่มฮามัสในฉนวนกาซา ต่างมีส่วนรับผิดชอบต่อการรุกรานและการปฏิบัติที่โหดร้ายต่อผู้ถูกควบคุมตัว โดยเฉพาะผู้ที่เป็นปรัักษ์ทางการเมือง หน่วยงานควบคุมที่จัดตั้งขึ้นโดยรัฐบาลปาเลสไตน์รายงานว่าได้รับคำร้องเรียนว่าได้เกิดการรุกรานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายขึ้น 142 กรณีในเวสต์แบงก์ และ 129 กรณีในเขตฉนวนกาซาสำหรับปี 2555

การลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี

การลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีหรืออย่างเช่น การขังด้วยหิน การเขียนตี และการตัดแขนขา ยังเกิดขึ้นตามข้อบัญญัติของกฎหมายในหลายประเทศของภูมิภาคนี้ ไม่ว่าจะเป็นประเทศอิหร่านหรือซาอุดีอาระเบีย

ความล้มเหลวของรัฐอย่างเป็นระบบ

แบบแผนการรุกรานและการปฏิบัติที่โหดร้ายที่ฝังรากลึกตลอดทั่วภูมิภาค เป็นผลมาจากการที่หน่วยงานความมั่นคงสามารถปฏิบัติงานโดยไม่มีการตรวจสอบ ในขณะที่ศาลมักรับฟังคำรับสารภาพ และศาลที่ไม่เป็นอิสระมักไม่สนใจแม้มีข้อกล่าวหาว่าเกิดการรุกรานขึ้น

รากเหง้าสำคัญของปัญหานี้คือการขาดเจตจำนงทางการเมือง ในบาห์เรน คณะผู้ชำนาญการระหว่างประเทศที่จัดตั้งขึ้นหลังจากมีแรงกดดันจากนานาชาติภายหลังการปราบปรามเมื่อปี 2554 มีข้อสรุปว่ารัฐบาลบาห์เรนรุกรานผู้ถูกควบคุมตัวอย่างเป็นระบบ รัฐบาลประกาศยอมรับผลการศึกษา แต่ไม่ได้นำข้อเสนอแนะหลักไปปฏิบัติ

ตลอดทั่วภูมิภาค การใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง รัฐไม่สามารถคุ้มครองให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเป็นผลเพื่อป้องกันไม่ให้บุคคลกระทำความผิดดังกล่าวกับอีกคนหนึ่ง ทั้งยังปล่อยให้เกิดการกระทำดังกล่าวขึ้นเนื่องจากไม่ใส่ใจที่จะสอบสวนหรือฟ้องร้องดำเนินคดีต่อผู้กระทำผิด

การขาดความรับผิดชอบต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนร้ายแรงรวมทั้งการทรมาน เป็นปัญหาที่เลวร้ายยิ่งขึ้นในบางประเทศ ซึ่งมีการออกกฎหมายนิรโทษกรรม ในเยเมน รัฐบาลออกกฎหมายให้ภูมิคุ้มกันเจ้าหน้าที่เมื่อเดือนมกราคม 2555 เป็นเหตุให้อดีตประธานาธิบดีอาลี अबดุลเลาะห์ ซาเลห์ (Ali Abdullah Saleh) และบุคคลที่รัฐบาลเขาว่าจ้างได้รับความคุ้มครองไม่ถูกฟ้องคดี ในกรณีนี้ “เป็นการปฏิบัติที่มีแรงจูงใจมาจากการเมือง” ในระหว่างการดำรงตำแหน่งของตน

ในแอลจีเรีย ทางกรกำหนดการคุ้มครองไม่ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงและกลุ่มติดอาวุธของรัฐต้องถูกฟ้องคดีในข้อหาละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการสู้รบภายในประเทศช่วงทศวรรษ 1990

ก้าวอย่างในทิศทางที่ถูกต้อง

ในช่วงที่ผ่านมามีความก้าวหน้าอยู่บ้างในแง่การส่งเสริมให้มีข้อห้ามต่อการทรมานในระบบกฎหมายในประเทศ โดยเฉพาะในตูนิเซียและลิเบีย ในขณะที่เดียวกัน รัฐบาลปาเลสไตน์และทางการเลบานอนซึ่งเป็นประเทศที่ยังมีข้อกังวลเกี่ยวกับการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย ได้จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ความมั่นคง โดยกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการทรมานขึ้นมา

มาตรการยุติธรรมระยะเปลี่ยนผ่านที่ใช้เพื่อแก้ปัญหาการทรมานและการปฏิบัติมิชอบ นับเป็นการพัฒนาในเชิงบวกเมื่อเร็ว ๆ นี้ โดยเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในโมร็อกโกและสหราชอาณาจักร ซึ่งมีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเมื่อปี 2546 กำหนดให้รัฐต้องรับผิดชอบต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดจากการปฏิบัติของหน่วยงานความมั่นคงระหว่างปี 2499 จนถึง 2542 รวมทั้งการทรมาน และกำหนดค่าชดเชยให้กับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการยังไม่สามารถคุ้มครองสิทธิที่จะได้รับความจริงและความยุติธรรมของเหยื่อ และการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายยังเกิดขึ้นต่อไปโดยไม่มีกรรายงาน รวมทั้งกรณีที่เกิดขึ้นกับผู้สนับสนุนสิทธิในการกำหนดชะตากรรมตนเองในสหราชอาณาจักร

ในตูนิเซีย มีการจัดตั้งคณะกรรมการเมื่อเดือนธันวาคม 2556 ซึ่งมีอำนาจหน้าที่สอบสวนการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี 2498 และยังมีพัฒนาการอื่น ๆ ที่ทำให้เกิดความหวังว่าจะมีความรับผิดชอบในเดือนมีนาคม 2556 มีการขูดซากศพของไฟซาล บารากัต (Faysal Baraket) ขึ้นมาใหม่ เขาถูกทรมานจนเสียชีวิตระหว่างควบคุมตัวเมื่อเดือนตุลาคม 2534 จากผลการชันสูตรศพทำให้ได้ข้อมูลซึ่งขัดแย้งกับข้อมูลเดิมของรัฐบาลตูนิเซียที่ระบุว่าเขาเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจรวด โดยในปัจจุบันกระบวนการไต่สวนของศาลยังดำเนินต่อไป

อิหร่าน: สัททา เบเฮชตี (Sattar Beheshti)

สัททา เบเฮชตีผู้จัดทำเว็บไซต์เสียชีวิตระหว่างการควบคุมตัวของตำรวจฝ่ายความผิดด้านคอมพิวเตอร์ในอิหร่าน เมื่อปี 2555 โดยคาดว่าเป็นผลมาจากการทรมาน รายงานผลการชันสูตรศพพบว่า เขาเสียชีวิตจากเลือดที่ไหลออกจากปอด ไต และสมอง แต่จนถึงปัจจุบันยังไม่มีกระบวนการสืบสวนการเสียชีวิตของเขาอย่างไม่ลำเอียงและอย่างรอบด้าน

12. ภาคผนวก: กรอบกฎหมายโดยภาพรวม

ข้อห้ามต่อการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่น ๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี

การทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่น ๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีเป็นข้อห้ามโดยสัมบูรณ์ตามสนธิสัญญาและกฎหมายระหว่างประเทศ (รวมทั้งข้อ 5 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights - UDHR) ข้อ 7 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights-ICCPR)) อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติเหล่านี้ต่อต้านการทรมาน รวมทั้งอนุสัญญาระดับภูมิภาค เช่น อนุสัญญาเพื่อป้องกันและลงโทษการทรมานแห่งอเมริกา (Inter-American Convention to Prevent and Punish Torture) ข้อ 5 อนุสัญญาสิทธิมนุษยชนแห่งอเมริกา (American Convention on Human Rights) ข้อ 3 อนุสัญญาสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป (European Convention on Human Rights) กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ (เช่น อนุสัญญาเจนีวา - Geneva conventions) และกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ

กฎบัตรเหล่านี้เป็นข้อห้ามโดยสัมบูรณ์ ไม่มีข้อจำกัดหรือไม่อาจลดทอนไม่ว่าในสภาพการณ์ใด ๆ รวมทั้งในช่วงสงครามหรือมีโอกาสจะเกิดสงคราม ในช่วงที่มีความวุ่นวายทางการเมืองในประเทศ หรือในช่วงประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน รัฐไม่อาจหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามข้อห้ามนี้ได้ แม้จะมีการลงชื่อในข้อตกลงกับรัฐอื่น ๆ ที่อนุญาตให้มีการทรมานก็ตาม

การทรมานเป็นอาชญากรรมตามกฎหมายระหว่างประเทศในทุกสภาพการณ์ การปฏิบัติหรือการลงโทษอื่น ๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีในบางรูปแบบ ยังอาจถือเป็นอาชญากรรมตามกฎหมายระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในบริบทของการขัดแย้งกันด้วยอาวุธ หรือกรณีที่เป็นองค์ประกอบของอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ

ตามนิยามขั้นพื้นฐานและมีการใช้อย่างแพร่หลายสุด ซึ่งปรากฏในอนุสัญญาต่อต้านการทรมานแห่งสหประชาชาติ การทรมานหมายถึงการกระทำใดก็ตามโดยเจตนาที่ทำให้เกิดความเจ็บปวดหรือทุกข์ทรมานอย่างสาหัส ไม่ว่าจะทางร่างกายหรือทางจิตใจต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นการกระทำโดย หรือด้วยการยุยง หรือโดยความยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจของเจ้าพนักงานของรัฐ เพื่อความมุ่งประสงค์ที่จะทำให้ได้มาซึ่งข้อสนเทศหรือคำสารภาพจากบุคคลนั้น หรือเป็นการลงโทษบุคคลนั้น การข่มขู่ให้กลัวหรือเป็นการบังคับขู่เข็ญบุคคลนั้นบนพื้นฐานของการเลือกปฏิบัติ

ไม่มีค่านิยมที่เป็นกลางของการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ตามกฎหมายระหว่างประเทศ แต่มาตรฐานระหว่างประเทศกำหนดให้ครอบคลุมการคุ้มครองที่กว้างขวางสุดเท่าที่เป็นไปได้ จากการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานตรวจสอบสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ และระดับภูมิภาค อาจอธิบายได้ว่า การกระทำที่ถือว่าการปฏิบัติที่โหดร้ายนั้นมีลักษณะในด้านลบ โดยเป็นการปฏิบัติที่โหดร้ายนั้นไม่ครอบคลุมทุกองค์ประกอบสำคัญของทรมานตามนิยามข้างต้น ยกตัวอย่างเช่น การกระทำที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดที่ไม่รุนแรงสาหัส หรือการกระทำที่ไม่ได้มุ่งประสงค์ตามรายละเอียดของนิยามการทรมานข้างต้น ย่อมถือว่าการปฏิบัติที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีมากกว่าเป็นการทรมาน

สนธิสัญญาและมาตรฐานระหว่างประเทศกำหนดมาตรการป้องกันขั้นต้นต่อปฏิบัติและมาตรการอื่น ๆ เพื่อหนุนเสริมข้อห้ามดังกล่าว ยกตัวอย่างเช่น การมีสิทธิที่จะถูกนำตัวไปปรากฏตัวในศาลทันทีภายหลังจากถูกควบคุมตัว สิทธิของผู้ถูกควบคุมตัวที่จะเข้าถึงทนายความและสิทธิที่จะได้ติดต่อกับโลกภายนอก องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ อนุสัญญาต่อต้านการทรมานแห่งสหประชาชาติ ข้อบัญญัติซึ่งครอบคลุมสิทธิที่จะมีอิสรภาพและสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นทางการระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองมิให้บุคคลสูญหาย (International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearance) และชุดของหลักการแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการควบคุมตัวหรือการคุมขังไม่ว่าในรูป แบบใด (UN Body of Principles for the Protection of All Persons under Any Form of Detention or Imprisonment)

การสอบสวน ความรับผิดชอบและการเยียวยา

ตามองค์ประกอบของข้อห้ามนี้ รัฐ/รัฐบาลต้องสอบสวนข้อกล่าวหาใด ๆ ที่น่าเชื่อถือว่ามีการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย โดยการสอบสวนต้องดำเนินไปทันที อย่างรอบด้าน อย่างเป็นผล เป็นอิสระ ไม่ลำเอียง และสาธารณะสามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งข้อกำหนดที่การสอบสวนต้องนำไปสู่การจำแนกตัวผู้กระทำผิด โดยถือเป็นพันธกรณีของวิธีการ ไม่ใช่ผลลัพธ์ การสอบสวนใด ๆ ที่ไม่นำไปสู่การจำแนกตัวผู้กระทำผิดย่อมถือว่าไม่เป็นผล

ตามอนุสัญญาต่อต้านการทรมานรัฐจะต้องประกันให้การทรมานเป็นความผิดอาญาตามกฎหมายในประเทศ เมื่อจำแนกตัวผู้กระทำผิดได้แล้ว รัฐจะต้องนำตัวมาลงโทษ โดยส่วนใหญ่ต้องเป็นการฟ้องคดีอาญาเท่านั้น ไม่จำกัดว่าเฉพาะต้องเป็นการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายที่เกิดขึ้นภายในอาณาบริเวณหรือเขตอำนาจศาลของรัฐเท่านั้น โดยรัฐซึ่งให้สัตยาบันรับรองอนุสัญญาต่อต้านการทรมานมีพันธกรณีต้องส่งตัวผู้ที่เชื่อว่าทำให้เกิดการทรมานเป็นผู้ร้ายข้ามแดนหรือไม่ก็ต้องฟ้องร้องดำเนินคดีต่อเขาในอาณาบริเวณหรือเขตอำนาจศาลของตน ไม่ว่าจะการทรมานนั้นจะเกิดขึ้นที่ใดในโลก (ถือได้ว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของ “เขตอำนาจศาลสากล” เซิงบังคับ) รัฐต้องให้ความร่วมมือโดยการส่งตัวเป็นผู้ร้ายข้ามแดนและความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา ทั้งนี้เพื่อประกันไม่ให้ผู้ทำการทรมาน “มีที่ยืนที่ปลอดภัยในสังคม”

เหยื่อของการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายมีสิทธิเข้าถึงการเยียวยาต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นกับตนอย่างเพียงพอ เป็นผล และโดยทันที ในบริบทของการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่น ๆ การเยียวยาเหล่านี้หมายถึงการฟื้นฟู การชดเชย และมาตรการที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ (รวมทั้งสิทธิที่จะได้ทราบความจริง) แม้ว่าจะยังอาจรวมถึงการชดใช้ในบางรูปแบบ รัฐซึ่งละเมิดข้อห้ามนี้มีพันธกรณีต้องประกันไม่ให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ โดยต้องดำเนินมาตรการเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่น ๆ ขึ้นมาอีก ซึ่งย่อมหมายถึงการที่รัฐปฏิบัติตามพันธกรณีที่จะดำเนินการให้มีการสอบสวน ความรับผิดชอบ และการป้องกันตนเอง

มาตรการป้องกัน

กฎหมายระหว่างประเทศกำหนดให้รัฐมีพันธกรณีที่จะจัดทำมาตรการป้องกันการทรมาน โดยอาจประกอบด้วยมาตรการดังต่อไปนี้

- ในช่วงการจับกุม ผู้ถูกควบคุมตัวต้องได้รับแจ้งถึงเหตุผลของการจับกุมและสิทธิของตนเอง ญาติต้องได้รับแจ้งว่ามีการควบคุมตัว โดยอาจเป็นผู้ถูกควบคุมตัวแจ้งให้ทราบเองหรือทางการเป็นผู้แจ้งให้ทราบ การควบคุมตัวโดยไม่ให้ติดต่อกับโลกภายนอกเป็นข้อห้ามตามกฎหมายระหว่างประเทศ เนื่องจากอาจนำไปสู่การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย และหากนำมาใช้เป็นเวลานานย่อมกลายเป็นการปฏิบัติที่โหดร้ายโดยตัวของมันเอง ด้วยเหตุดังกล่าว รัฐต้องประกันว่าผู้ถูกควบคุมตัวสามารถเข้าถึงทนายความ ญาติ และบริการรักษาพยาบาลที่เป็นอิสระได้โดยทันทีและอย่างสม่ำเสมอ
- รัฐต้องทำบันทึกข้อมูลการลงทะเบียนของผู้ถูกควบคุมตัวและปรับปรุงข้อมูลอยู่เสมอ สามารถนำมามอบให้กับทนายความแลญาติของผู้ถูกควบคุมตัวได้ รวมทั้งคนที่มีความสนใจในข้อมูลดังกล่าวอย่างเหมาะสม ผู้ถูกควบคุมตัวต้องถูกควบคุมตัวในสถานที่ที่มีการประกาศอย่างเป็นทางการ การควบคุมตัวในที่ลับเป็นสิ่งต้องห้าม

- ผู้ถูกจับกุมและควบคุมตัวต้องถูกนำตัวไปขึ้นศาลโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้เพื่อให้ศาลมีคำสั่งว่าการควบคุมตัวชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ศาลควรทำหน้าที่กำกับดูแลต่อไป และควรตรวจสอบและเป็นผู้อนุมัติให้มีการขยายเวลาของการควบคุมตัว ศาลยังควรใช้โอกาสที่มีการนำตัวผู้ต้องสงสัยมาปรากฏตัวในศาลเพื่อรับฟังความเห็นใด ๆ จากผู้ถูกควบคุมตัวเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เกิดขึ้นในระหว่างการควบคุมตัว
- คำให้การหรือ “หลักฐาน” ใด ๆ ที่ได้มาจากการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้าย เป็นหลักฐานที่ไม่อาจรับฟังได้ไม่ว่าในขั้นตอนใดของกฎหมาย เว้นแต่เป็นข้อมูลที่เป็นการกล่าวหาว่ามีการทรมานเกิดขึ้น และมีการให้การเป็นหลักฐานเอาไว้ ในเวลาต่อมายังมีการพัฒนามาตรฐานเพิ่มเติม โดยเฉพาะในยุโรป ซึ่งกำหนดให้ศาลต้องไม่รับฟังคำให้การใด ๆ ที่เป็นปรกษกับผู้ต้องสงสัย และเป็นการให้การในขณะที่ไม่มีทนายความอยู่ร่วมด้วย มาตรการป้องกันเพิ่มเติมยังรวมถึงการแบ่งแยกระหว่างหน่วยงานสอบสวนคำและหน่วยงานควบคุมตัว การประกันให้มีทนายความอยู่ร่วมด้วยในระหว่างการสอบสวนคำ และการบันทึกวิดีโอขั้นตอนต่าง ๆ ของการสอบสวนคำทั้งหมด รวมทั้งสถานที่ที่เสี่ยงจะเกิดการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้าย

กลไกระหว่างประเทศเพื่อคุ้มครองและป้องกัน

มีหน่วยงานระดับสากลและภูมิภาคหลายแห่งซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติตามสนธิสัญญาเหล่านี้

- ในระดับองค์กรองค์การสหประชาชาติ คณะกรรมการต่อต้านการทรมานทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติตามอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน ทั้งโดยการรับข้อร้องเรียนจากบุคคลและการรับฟังจากรายงานของรัฐ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติก็ทำหน้าที่แบบเดียวกันในส่วนของปฏิบัติตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง หน่วยงานตรวจสอบการปฏิบัติตามสนธิสัญญาขององค์การสหประชาชาติอื่น ๆ ยังอาจมีอำนาจหน้าที่บางส่วนเกี่ยวข้องกับการพิจารณาปัญหาการทรมาน กลไกพิเศษ (Special Procedures) ขององค์การสหประชาชาติ โดยเฉพาะผู้รายงานพิเศษว่าด้วยการทรมานสามารถเดินทางไปเข้าเยี่ยมประเทศต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์แต่ละกรณี และสามารถจัดทำรายงานที่เป็นประเด็นหลักเกี่ยวข้องกับการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายได้
- ในระดับภูมิภาค ศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป (European Court of Human Rights) และคณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชนแห่งอเมริกา (Inter-American Commission on Human Rights) และคณะกรรมการและศาลสิทธิมนุษยชนแห่งแอฟริกา (African Commission and Court of Human Rights) สามารถรับข้อร้องเรียนจากบุคคลและ/หรือระหว่างรัฐซึ่งเป็นการกล่าวหาว่ามีการละเมิดสนธิสัญญาระดับภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง
- มีกลไกระหว่างประเทศเพื่อป้องกันการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายที่สำคัญสองประการ ได้แก่ คณะอนุกรรมการป้องกันการทรมานที่จัดตั้งขึ้นตามพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน

และคณะกรรมการป้องกันการทรมานที่จัดตั้งขึ้นตามอนุสัญญายุโรปเพื่อการป้องกันการทรมาน ซึ่งมีผลครอบคลุมรัฐภาคีทั้งหมดของสภายุโรป (Council of Europe)

- คณะกรรมการป้องกันการทรมานจะเป็นผู้เข้าเยี่ยมประเทศที่เป็นรัฐภาคีทั้งตามแผนการที่วางไว้หรือเป็นการเข้าเยี่ยมเฉพาะกิจ โดยทั่วไปแล้ว คณะกรรมการป้องกันการทรมานจะไม่ตีพิมพ์รายงานเกี่ยวกับการเข้าเยี่ยมจนกว่าจะได้รับฉันทานุมัติจากรัฐที่เกี่ยวข้อง แม้ว่าในกรณีที่เป็นข้อยกเว้น คณะกรรมการป้องกันการทรมานอาจเผยแพร่แถลงการณ์ต่อสาธารณะเกี่ยวกับการเข้าเยี่ยมประเทศนั้นได้ คณะอนุกรรมการป้องกันการทรมานยังมีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกับคณะกรรมการป้องกันการทรมาน แม้ว่าจะไม่มีอำนาจอย่างชัดเจนตามพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานในการเข้าเยี่ยมประเทศเฉพาะกิจได้
- ข้อ 17 ของพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานยังกำหนดให้รัฐต้องสนับสนุนหรือจัดตั้งกลไกป้องกันระดับชาติที่เป็นอิสระ (National Preventive Mechanisms) เพื่อป้องกันการทรมาน และกฎหมายระหว่างประเทศอื่นๆ ในระดับประเทศ เช่นเดียวกับคณะอนุกรรมการป้องกันการทรมาน กลไกป้องกันระดับชาติมีอำนาจหน้าที่ในการเข้าเยี่ยมและให้ข้อเสนอแนะต่อทางการเกี่ยวกับการคุ้มครองบุคคลที่ถูกควบคุมตัวให้ปลอดภัยจากการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย

มาตรฐานหลักเกณฑ์ขั้นต่ำในการปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขังแห่งสหประชาชาติ (UN Standard Minimum Rules on the Treatment of Prisoners)

มาตรฐานหลักเกณฑ์ขั้นต่ำในการปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขังแห่งสหประชาชาติเป็นกฎบัตรสำคัญเพื่อคุ้มครองผู้ต้องขังและผู้ถูกควบคุมตัวไม่ให้ถูกละเมิดสิทธิ รวมทั้งไม่ให้ถูกทรมานและประกันให้มีการควบคุมตัวในสภาพที่มีมนุษยธรรม หลักเกณฑ์เหล่านี้ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี 2498 ได้ถูกยกเลิกไป โดยในปี 2553 ที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้รับรองมติที่ 65/230 “ในสมัยประชุมองค์การสหประชาชาติที่ 12 ว่าด้วยการป้องกันความผิดทางอาญาและความยุติธรรมทางอาญา” มติดังกล่าวกำหนดให้คณะกรรมการเพื่อการป้องกันการความผิดทางอาญาและความยุติธรรมทางอาญาต้องจัดตั้งคณะผู้ชำนาญการระหว่างรัฐบาลแบบเปิด เพื่อทำหน้าที่แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายระดับประเทศและกฎหมายระหว่างประเทศที่มีอยู่ รวมทั้งการแก้ไขกฎบัตรใด ๆ ทั้งนี้เพื่อให้สะท้อนถึงความก้าวหน้าล่าสุดขององค์ความรู้ด้านราชทัณฑ์และแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการเพื่อให้สามารถดำเนินการต่อไปได้

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลและหน่วยงานต่าง ๆ พยายามส่งเสริมให้การประชุมเหล่านี้นำไปสู่การกำหนดหลักเกณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิทธิมนุษยชนมากขึ้น ซึ่งบางรัฐให้ความสนับสนุน แต่บางรัฐก็มุ่งจำกัดการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ส่วนรัฐอื่น ๆ ก็อาจขัดขวางกระบวนการ หรือขัดขวางไม่ให้องค์กรพัฒนาเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม

ผู้กระทำที่ไม่ใช่รัฐ

การกระทำของบุคคลเอกชนก็อาจสอดคล้องกับนิยามของคำว่ากระทำตามกฎหมายระหว่างประเทศได้ โดยรัฐมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบ หากหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการตรวจสอบอย่างเหมาะสมเพื่อหาทางป้องกันหรือลงโทษ หรือให้การคุ้มครองเพื่อไม่ให้บุคคลเอกชนดังกล่าวกระทำการตามได้ ในบางพฤติการณ์ กลุ่มติดอาวุธหรือบุคคลก็อาจถูกนำตัวมาลงโทษเมื่อทำการทรมาน โดยถือเป็นอาชญากรรมต่อมนุษยชาติหรืออาชญากรรมสงคราม

หลักการไม่ส่งกลับและหลักประกันทางการทูต

หลักการไม่ส่งกลับหมายถึงกรณีที่บุคคลอาจเสี่ยงอย่างจริงจังที่จะได้รับการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้าย หากมีการส่งตัวเขาไปยังดินแดนหรือส่งตัวไปอยู่ใต้การควบคุมของอีกรัฐหนึ่ง (รวมทั้งกรณีที่อยู่ในเวลาต่อมาอาจมีการส่งตัวไปยังดินแดนของประเทศที่สาม หรือส่งตัวไปอยู่ใต้การควบคุมของรัฐที่เป็นประเทศที่สาม ซึ่งทำให้เสี่ยงจะถูกทรมาน) การส่งตัวบุคคลเช่นนี้เป็นสิ่งต้องห้ามตามกฎหมายระหว่างประเทศ หลักการไม่ส่งกลับเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของข้อห้ามต่อการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย โดยเป็นผลมาจากทั้งสนธิสัญญาระหว่างประเทศ เช่น อนุสัญญาต่อต้านการทรมานแห่งสหประชาชาติ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง อนุสัญญาสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป และอนุสัญญาว่าด้วยผู้ลี้ภัย และกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา รัฐได้พยายามอ้าง ‘หลักประกันทางการทูต’ กล่าวคือคำมั่นสัญญาของรัฐที่จะป้องกันไม่ให้บุคคลถูกทรมานหรือถูกปฏิบัติอย่างโหดร้ายหากถูกส่งตัวกลับมายังดินแดนของตน ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามข้อห้ามไม่ให้ส่งกลับ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลต่อต้านการอ้างหลักประกันทางการทูตเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับการส่งตัวบุคคลไปยังดินแดนที่ทำให้เกิดความเสียหายอย่างจริงจังว่าจะตกเป็นเหยื่อของการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายในระหว่างการควบคุมตัว แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยังต่อต้านหลักประกันของรัฐในการรับฟังหลักฐานที่ได้มาจากการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายอย่างอื่น อย่างน้อยในประเทศที่มีการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายอย่างกว้างขวางหรืออย่างเป็นระบบ และ/หรือหลักฐานที่ได้มาจากการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายอย่างกว้างขวางหรืออย่างเป็นระบบ และ/หรือหลักฐานที่ได้มาจากการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายอย่างกว้างขวางหรืออย่างเป็นระบบ

13. ภาคผนวก: นิยามและคำศัพท์ต่าง ๆ

ในเอกสารฉบับนี้ คำว่า “การทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้าย” มักใช้เพื่อหมายถึง “การทรมานหรือการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่น ๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี” เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ

ในบางกรณีเราจึงใช้คำว่า “การทรมาน” เพื่อแทนการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย

การทรมาน

อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีนิยามการทรมานว่าหมายถึง “การกระทำใดก็ตามโดยเจตนาที่ทำให้เกิดความเจ็บปวดหรือทุกข์ทรมานอย่างสาหัส ไม่ว่าจะทางร่างกายหรือทางจิตใจต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อความมุ่งประสงค์ที่จะทำให้ได้มาซึ่งข้อสนเทศหรือคำสารภาพจากบุคคลนั้นหรือจากบุคคลที่สาม การลงโทษบุคคลนั้น สำหรับการกระทำ ซึ่งบุคคลนั้นหรือบุคคลที่สามกระทำหรือถูกสงสัยว่าได้กระทำ หรือเป็นการข่มขู่ให้กลัวหรือเป็นการบังคับขู่เข็ญบุคคลนั้นหรือบุคคลที่สาม หรือเพราะเหตุผลใดใด บนพื้นฐานของการเลือกปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบใด เมื่อความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานนั้นกระทำโดย หรือด้วยการยุยง หรือโดยความยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจของเจ้าพนักงานของรัฐ หรือของบุคคลอื่นซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งทางการ” นิยามตามกฎหมายอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับบางบริบท ไม่มีผลในการจำกัดขอบเขตนิยามของการกระทำดังกล่าว ทั้งในส่วนที่เป็นการกระทำโดยหรือเป็นการกระทำด้วยความรู้เห็นเป็นใจของเจ้าพนักงานของรัฐ

การปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี

การทรมาน และการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ควรถือว่าเป็นกรณีที่แตกต่างกัน โดยถือเป็นข้อห้ามอย่างเท่าเทียมกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ การปฏิบัติหรือการลงโทษเช่นนี้เป็นสิ่งต้องห้าม หากเข้าเงื่อนไขขององค์ประกอบอย่างใดอย่างหนึ่ง

ไม่ปรากฏว่ามีนิยามที่ยอมรับโดยทั่วไปเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ตามกฎหมายระหว่างประเทศ แต่ตามมาตรฐานระหว่างประเทศ การปฏิบัติหรือการลงโทษเช่นนี้ก็ควรได้รับการคุ้มครองให้กว้างขวางสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ จากการทำงานของหน่วยงานตรวจสอบด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและระดับภูมิภาค การกระทำที่ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติที่โหดร้ายเช่นนี้อาจมีความหมายในด้านลบ เนื่องจากการปฏิบัติที่โหดร้ายอาจมีความหมายไม่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญทั้งหมดตามนิยามของการทรมาน ยกตัวอย่างเช่น การปฏิบัติที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดที่ไม่ถึงขั้น “สาหัส” หรือไม่ได้เป็นการกระทำโดยเจตนาหรือมีความมุ่งประสงค์ใด ๆ ควรถือว่าเป็นการปฏิบัติที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี

แต่ที่ผ่านมาไม่มีความเห็นร่วมกันว่าการปฏิบัติโดยเฉพาะแบบใดที่จะถือได้ว่าเป็นการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้าย อย่างไรก็ตาม การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายในทุกรูปแบบเป็นสิ่งต้องห้ามโดยสัมบูรณ์ตามกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งกฎหมายที่ใช้ระหว่างสงคราม

การลงโทษทางร่างกาย

หมายถึงการลงโทษทางร่างกายที่เป็นผลมาจากคำสั่งของศาลหรือมาตรการลงโทษของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นการตัดแขนขา การตีตรา การโบย การเชียนตี และการหวดด้วยแส้ การลงโทษทางร่างกายย่อมถือว่าการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีเสมอ และในบางกรณีอาจถือได้ว่าเป็นการทรมาน ทั้งนี้จากข้อมูลของผู้รายงานพิเศษว่าด้วยการทรมาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ และหน่วยงานอื่น ๆ ข้อห้ามต่อการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอาจส่งผลให้การลงโทษทางร่างกายไม่อาจเป็นมาตรการลงโทษที่ชอบด้วยกฎหมาย แม้ว่าจะเป็นการลงโทษตามคำสั่งศาลเมื่อมีการกระทำความผิดก็ตาม

การควบคุมตัวโดยไม่ให้ติดต่อกับโลกภายนอก

หมายถึงกรณีที่ถูกควบคุมตัวถูกปิดกั้นโอกาสที่จะติดต่อกับบุคคลภายนอกสถานควบคุมตัว โดยเฉพาะทนายความ ญาติ และศาลที่เป็นอิสระ การควบคุมตัวโดยไม่ให้ติดต่อกับโลกภายนอกเป็นบริบทที่มักนำไปสู่การทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายและการบังคับบุคคลให้สูญหาย และหากนำมาใช้เป็นเวลานาน ย่อมถือได้ว่าเป็นการทรมานหรือการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีในรูปแบบหนึ่ง การควบคุมตัวโดยไม่ให้ติดต่อกับโลกภายนอกแตกต่างจากการขังเดี่ยว โดยในกรณีนี้ผู้ถูกควบคุมตัวอาจอยู่ร่วมในห้องขังเดียวกับผู้ถูกควบคุมตัวคนอื่น หรืออาจติดต่อกับผู้ถูกควบคุมตัวคนอื่นได้ แต่ถูกปฏิเสธไม่ให้มีโอกาสติดต่อกับโลกภายนอก

การข่มขืนกระทำชำเรา

นิยามตามกฎหมายของคำว่า การข่มขืนกระทำชำเราแตกต่างกันไปในแต่ละระบบกฎหมาย และมีการแก้ไขปรับปรุงในช่วงเวลาต่าง ๆ แม้ว่าตามประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา มีการนิยามว่าการข่มขืนกระทำชำเราหมายถึงการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้รับความยินยอม แต่ธรรมเนียมกฎหมายโรมว่าด้วยศาลอาญาระหว่างประเทศได้ให้นิยามกับคำ ๆ นี้โดยยึดความเป็นกลางด้านเพศสภาพ และกำหนดให้ครอบคลุมถึงการกระทำในเชิงบังคับที่เกี่ยวข้องกับการสอดใส่วัตถุ หรือการใช้ประโยชน์ของอวัยวะที่เป็นช่องหรือรูของร่างกาย ซึ่งอาจไม่ได้เป็นอวัยวะที่ใช้เพื่อการมีเพศสัมพันธ์ตามธรรมชาติ การข่มขืนกระทำชำเราต่อบุคคลที่เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐที่มีอำนาจเหนือหรือเป็นผู้ควบคุมตัวบุคคลดังกล่าว อย่างเช่น เจ้าหน้าที่เรือนจำหรือเจ้าหน้าที่ทหาร ย่อมถือเป็นการทรมานเสมอและรัฐต้องมีความรับผิดชอบโดยตรงต่อการกระทำนั้น ในความเห็นของแอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนล การข่มขืนกระทำชำเราที่กระทำโดยบุคคลเอกชนที่ไม่ใช่เจ้าพนักงานของรัฐย่อมถือเป็นการทรมานเช่นกัน และรัฐต้องมีความรับผิดชอบต่อการกระทำนั้น ในกรณีที่ไม่ปฏิบัติการตรวจสอบอย่างเหมาะสมเพื่อหาทางป้องกัน ลงโทษหรือเยียวยาต่อความผิดที่เกิดขึ้น

ในกรณีที่เจ้าพนักงานเกี่ยวข้องกับการทำร้ายทางเพศที่ไม่ถือเป็นการข่มขืนกระทำชำเรา การกระทำนั้นย่อมถือเป็นการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายอย่างอื่น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของการกระทำ

และพฤติการณ์ที่เกิดขึ้น

การเสียชีวิตระหว่างควบคุมตัว

หมายถึงการเสียชีวิตในเรือนจำ สถานควบคุมตัวทั้งที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ หรือในโรงพยาบาล หรือในสถานการณ์อื่น ๆ ที่ผู้ถูกควบคุมตัวถูกควบคุมตัวโดยเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมาย หรือเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคง

การบังคับบุคคลให้สูญหาย

เป็นคำที่ใช้กรณีที่มีเหตุผลน่าเชื่อถือว่าคุณคนได้ถูกจับกุมตัวโดยทางการหรือผู้กระทำการแทน หรือบุคคลที่กระทำการด้วยความรู้เห็นเป็นใจจากทางการ แต่ทางการได้ปฏิเสธไม่ยอมรับข้อกล่าวหาว่านั้น หรือมีการปกปิดชะตากรรมหรือที่อยู่ของบุคคลดังกล่าว เป็นเหตุให้บุคคลผู้นั้นไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ตามกฎหมายระหว่างประเทศ เหตุของการบังคับบุคคลให้สูญหายไม่เพียงครอบคลุมถึงผู้สูญหาย แต่ยังรวมถึงครอบครัวของเขาด้วย

การควบคุมตัวในที่ลับ

หมายถึงสถานการณ์ที่บุคคลถูกควบคุมตัวในสถานที่ที่ไม่มีการเปิดเผย หรือไม่มีการเปิดเผยข้อมูลว่าได้ถูกควบคุมตัวด้วยซ้ำ โดยอาจเป็นสถานควบคุมตัวที่ไม่มีการประกาศอย่างเป็นทางการ อย่างเช่น ในบ้านหรืออพาร์ทเมนต์ส่วนตัว ในค่ายทหาร คุกลับ หรือในห้องลับของหน่วยงานต่าง ๆ การควบคุมตัวในที่ลับเป็นสิ่งต้องห้ามตามกฎหมายระหว่างประเทศ การควบคุมตัวในที่ลับมักสอดคล้องกับคำนิยามตามกฎหมายระหว่างประเทศของการบังคับบุคคลให้สูญหาย

การขังเดี่ยว

หมายถึงการขังผู้ต้องขังแยกจากบุคคลอื่น ๆ โดยปกติแล้วยังหมายถึงมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่น้อยมาก อาจถือได้ว่าเป็นการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้าย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระยะเวลาและสภาพของการขังเดี่ยว หรือขึ้นอยู่กับว่าสภาพการควบคุมตัวส่งผลให้มีการลดการกระตุ้นความรู้สึกอย่างไร การขังเดี่ยวอาจเป็นสาเหตุนำไปสู่การปฏิบัติที่โหดร้ายอื่น ๆ และการทรมาน การขังเดี่ยวแตกต่างจากการควบคุมตัว โดยไม่ให้เกิดติดต่อกับโลกภายนอก ผู้ต้องขังที่ถูกขังแยกจากผู้ต้องขังคนอื่น ๆ ยังอาจสามารถเข้าถึงทนายความ ญาติ และบริการรักษาพยาบาลที่เป็นอิสระได้ การขังเดี่ยวอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพกายและใจ ไม่ควรมีการแยกผู้ต้องขังให้อยู่โดดเดี่ยวเป็นเวลานาน หรืออยู่ในสภาพที่ขาดการกระตุ้นความรู้สึกเป็นเวลานาน การขังเดี่ยวไม่ควรนำมาใช้กับการควบคุมตัวเด็ก บุคคลที่มีความพิการทางจิตหรือความพิการในด้านอื่น ๆ หรือมีปัญหาด้านสุขภาพ รวมทั้งผู้หญิงที่ตั้งครรภ์หรือมีลูกอ่อน

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

www.amnesty.org